

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
645 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 23, 1983

Nr. 189

Aušra Nr. 34(74)

Keturiasdešimt metų

(Tęsinys)

Seimo rezolucijos. Pripažindamas, jog dabartinė caro valdžia yra pikčiausias mūsų priešas, seimas nutarė: stoti kovon drauge su visų Rusijos tautų liaudimi. Reikalauti Lietuvai autonomijos su demokratiškai išrinktu seimu Vilniuje. Toji autonomiška Lietuva turi būti sudėta iš etninės Lietuvos ir tų pakraščiu, kurie dėl ekonominių, kultūrinių ir kitų priežasčių panorės prie jos priklausyti.

Rezolucijose seimas ragino žmones nemokėti rusų valdžiai jokių mokesčių, uždarinėti degtines monopolius, neleisti vaikų į rusiškas mokyklas, neiti į kariuomenę. Be to, reikalavo, kad mokyklose visi dalykai būtų dėstomi gimtąja mokinių kalba, ir kad valstiuose visi reikalai irgi būtų atliekami gimtąja žmonių kalba.

Rezolucijos buvo vieninai priimtos rankų pakėlimu. Visą naktį dirbusi P. Vileišio spaustuviė jau ankstyvą rytą lapkričio 23 d. turėjo išspausdinti 36,000 egz. seimo nutarimų (rezolucijų). Jie buvo išdalinti seimo dalyviams parsivežti ir platinti bei vykdyti juos.

Seimo reikšmė. Įvykęs seimas parodė, kad lietuviai tauta jau buvo politiškai subrendusi. Tokio gausaus seimo nei viena Rusijos pavergtą tautą nebuvo sušaukusi. „Iš visų Lietuvos kampų suvažiavę atstovai klausėsi, kas buvo kalbama apie visos Lietuvos reikalus. Klausė net lenkiškai prabilusio Vilniaus darbininko, kuris taip pat kalbėjo apie visos Lietuvos reikalus. Nekalbant apie inteligentus, eiliniam kaimo delegatui aiškėjo, kad yra Lietuva, kupina priešingumų savyje, bet kartu turinti ir bendrą reikalą, kad ta Lietuva yra sau Lietuva, skirtinga nuo kitų kraštų,

ypač nuo Rusijos (...), kad norint laisvės sau, dera ją pripažinti ir tautinėms mažumoms. Delegatai ryžosi dėtis į kovą ir kovai pažadinti visą kraštą. Ryžosi tikėdami laimėsią. Tikrumo dar neturėjo vykdomi į Vilnių, bet su juo grįžo namo iš Vilniaus. Gavo pasitikėjimo savim. Tai buvo labai daug (...) Seimas žadėjo didelį laimėjimą — laisvę. Ir kai 1919 m. reikėjo ją ginti ginklu, jau priaugančios kartos pasamonėje atkuto iš tėvų girdėtos kalbos apie Vilniaus seime iškeltus kovos šūkius ir pastūmėjo į ginkluotos kovos žygi“ (2, p.82-112).

Vilniaus generalgub. A. Frezė, vienas iš labiausiai nuosaikių ir labiausiai žmoniškų Lietuvos administratorius (M. Romer, Litwa. Lwow, 1908, p.419), reaguodamas į seimo nutarimus, 1905.XI.23 išleido patvarkymą, kuriuo užtikrino, kad lietuvių kalba bus įvesta į pradžios mokyklas, lietuvių katalikai bus priimami į pradžios mokyklas mokytojais; kad lietuvių kalba bus vartojama valstijų savivaldybėse ir kad valstijų sekretorius, kurie tuomet buvo tikri valstijų valdytojai, galės rinkti patys gyventojai.

Grįžę iš seimo, atstovai pradėjo šaukti susirinkimus, aiškinti juo nutarimus ir juos vykdyti. Bematant visame krašte prasidėjo rusų mokytojų, valstijų sekretorių, policijos ir kitų valdininkų šalinimas. Kadangi Rusijos biudžetas dėl labai gausių pajamų iš degtines buvo vadinamas „girtu biudžetu“, tai degtines parduotuvės buvo uždarinėjamos, o kitur net daužomos ir naikinamos. Beveik visa Suvalkija atsiskė mokėti rusams mokesčius. 1905 m. pabaigoje revoliucinis sąjūdis pasiekė aukščiausią laipsnį.

(Bus daugiau)

JT suvažiavime prasidėjo kalbos

New Yorkas. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja prasidėjo po Pietų Korėjos keleivinio lėktuvo numušimo, kuris sukėlė naujus įtempimus tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Diplomatai neabejoja, kad šis incidentas paliks žymę visiems JT svarstyjams. Bus sunkiau išspręsti svarstomus klausimus.

Tų klausimų, kurių debatuose buvo galima laukti pažangos viena ar kita linkme, yra daug. Asamblėjoje kils Namibijos nepriklausomybės, Afganistano, Falklando salų, Kambodijos, Vakarinės Sacharos problemos, nusiginklavimo, ekonominio bendradarbiavimo tarp turtingųjų Šiaurės valstybių ir neturtingųjų Pietų klausimai. Įtempimams padidėjus, sunku laukti kompromisų ar nuolaidų.

Prezidentas Reaganas kalbą asamblėjai turi pasakyti rugsėjo 26 d. Stebėtojai mano, kad jis nepakeis savo pozicijos ir išnaudos šią progą naujems sovietų puolimams. Rugsėjo 27 ir 28 New Yorke įvyks keli privatūs valstybių galvų pasitarimai. Suvažiuoja į Asamblėją Prancūzijos

prezidentas Mitterrandas, Kanados premjeras Trudeau, Švedijos — Palme, Egipto prezidentas Mubarakas, Maroko karalius Hasanas II. Įvairiuose privačiuose pokalbiuose dalyvaus premjerai ar prezidentai iš Suomijos, Lenkijos, Vengrijos, Jugoslavijos, Etiopijos, Austrijos, Tanzanijos, Kolumbijos. Daugelis pasitarimų įvyks dalyvaujant JT sekretoriui Perez de Cuellar.

Darbotvarkėje asamblėja numato svarstyti Antarktikos klausimą, sovietai siūlo svarstyti ginkluotės erdvėje klausimus. Bus pasakyta daug kalbų, tačiau stebėtojai abejoja, ar pavyks ką nors nutarti, kol didžiosios galybės Amerika ir Sovietų Sąjunga yra šalto karo padėtyje.

— Nacionalinė aeronautikos ir erdvės agentūra parinko dar dvi moteris astronautėmis. Jos abi medicinos gydytojos: dr. Rhea Seddon, 35 m. ir dr. Anna Fisher, 33 m. — Karinė Turkijos valdžia uždraudė 672 kandidatams kandidatuoti į politines vietas. Iš viso kandidatais pasisūlė 883 turkai.

P. Korėjos lėktuve žuvo Atostovų Rūmų narys Larry McDonald. Nuotraukoje jo našlė Kathryn McDonald, paskelbusi savo kandidatūrą Kongresą. Ji yra viena iš 14 kandidatų. Rinkimai Marietta, Georgia įvyks spalio 18 d. Žvūps kongresmenas buvo dešiniųjų pažiūrų, tvirtas komunizmo priešas. Jo žmona žada tęsti jo kovą už Ameriką.

Kostarika bando išlaikyti taiką

San Jose. — Kostarikos vyriausybė pradėjo pabrėžti savo neutralumą Centrinės Amerikos konfliktuose, pradėjo griežčiau persekioti sukilėlius, kurie iš Kostarikos teritorijos puldinėja Nikaragvą. Per paskutines dvi savaites buvo suimta apie 80 sukilėlių vado Eden Pastora veikėjų. Buvo konfiskuota daug ginklų, mašinų, atimti keli laivai. Kostarika bijo Nikaragvos keršto, jei iš jos teritorijos bus puolama sandinistų teritorija. Kostarikos saugumas suėmė ir 11 Nikaragvos kareivių, kurie atsivijo sukilėlius į Kostariką.

Policija suėmė kelis Ispanijos baskus, teroristų grupės ETA narius, kurie planavo žudyti sukilėlių prieš Nikaragvos valdžią grupės vadus, jų tarpe patį Pastorą. Ispanija ne tik pripažįsta Nikaragvos vyriausybę, bet yra davusi jai 40 mil. dol. paramos. Ispanija pagrasino nutraukti paramą Nikaragvai, jei ji bendradarbiaus su Ispanijos valdžios priešais, baskų teroristais. Ispanijos užsienio reikalų ministras Fernando Moran šiuo klausimu kalbėjosi su Nikaragvos vidaus reikalų ministru Tomas Borge. Šis pabrėžė, kad Nikaragva

niekad negadins santykių su Ispanija ir nerems baskų teroristų.

Keli aviacijos puolimai Nikaragvoje sukėlė įtarimą, kad lėktuvai pakilo iš Kostarikos. Sandinistų valdžia skundėsi, kad tai JAV lėktuvai, nors lakūnai buvo Nikaragvos pabėgėliai. Tai paaiškėjo, kai vienas lėktuvas buvo numuštas ir žuvo du lakūnai su asmeniniais dokumentais savo drabužiuose. Dabar paaiškėjo, kad lėktuvai buvo iš Salvadoro. Sukilėlių vadas Pastora gyrėsi, kad jis pats turi lėktuvų ir slaptus aerodromus patioje Nikaragvoje. Salvadoras, kurį sukilėliai puola Nikaragvos partipintais ginklais, nesigina, kad jis „paskolino“ Pastorai savo lėktuvus ir partipintą bombų. Tuo pačiu pripažįstamas ir JAV įsivėlimas, nes be amerikiečių žinios iš Salvadoro nepakiltų lėktuvai su bombomis, rašo „Newsweek“.

Parama Nikaragvos sandinistų valdžiai eina iš viso pasaulio revoliucionierių. Spaudos agentūros paskelbė trečiadienį, kad daugiausia ginklų ir amunicijos parūpina Libija. Šiomis dienomis į Nikaragvą atskrenda jau trečias Libijos transporto lėktuvas su ginklais sandinistams. Kelis tokius lėktuvus buvo sulaukiusi Brazilija. Dabar lėktuvai Brazilijos vengia ir skrenda kitais keliais.

Viceprez. Bush užbaigė keliones

Viena. — Viceprezidentas Bush baigė Austrijoje savo 11 dienų kelionę po Šiaurinės Afrikos ir Europos valstybes. Kalbėdamas austrų užsienio politikos sąjungos susirinkime, Bush kaltino Maskvą ir jos sąjungininkus dėl žmogaus laisvųjų varžymo. Rumunijoje ir Vengrijoje jis matęs žmonių veiduose laisvės ir demokratinių teisių ilgėsį. Pietų Korėjos lėktuvo užpuolimą Bush pavadino brutalia žmogžudyste. Tai tipingas sovietų nuogos jėgos Rytų Europoje naudojimo pavyzdys, pasakė viceprezidentas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Imigracijos įstaiga paskelbė, kad 200 salvadoriečių galės pasilikti JAV-se kaip politiniai pabėgėliai. Tai 50 politinių Salvadoro kalinių ir jų šeimos. Amerikoje yra apie pusė milijono bėglių iš Salvadoro, kurie nenori grįžti namo.

— Britanijoje, Edinburgo universiteto konferencijoje svarstomi Rytų-Vakarų santykiai. Sovietų delegacijos narys Viktor Linnik pasakė, kad sovietų lakūnai numušė Korėjos lėktuvą, manydami, kad tai žvalgybos lėktuvas. Lakūnai būtų jo neapšaudę, jei būtų žinoję, kad tai keleivinis. Linnik tačiau tvirtino, kad Korėjos lėktuvas šnipinėjo.

— Sovietų valdžia atšaukė sovietų ledo ritulio komandos gastroles Amerikoje, kur žaidėjams gali būti nesaugu. Šis pareiškimas rodo, kad sovietai gali boikotuoti Los Angeles mieste ruošiamus Olimpinius žaidimus.

— Japonijos gynybos taryba patvirtino lėšas — 12 bil. dol. — gynybos reikalams. Lėšos padidintos 6.8 nuoš.

— Argentinoje po metų kalinimo buvo paleistas admiralas Horacio Zaratiegui. Jis tačiau vėl buvo suimtas karinės policijos, nubaustas 15 dienų namų arešto. Admiralo nusikaltimas — jis kaltino karinę vadovybę dėl Falklando karo pralaimėjimo. Vadai būtų visiškai neišmanėliai.

— JAV žemės ūkio departamentas nutraukė mėsos pirkimą iš dviejų Nebraskos ir Colorado skerdyklų, kuriose esanti nesvara. Mėsa buvo naudojama mokyklų priešpiečiams. Skerdyklas paskundė buvęs mėsos inspektorius.

„Jungtinės Tautos gali išvažiuoti“

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas, kalbėdamas laikraščiu redaktorių ir televizijos žinių tarnybų direktorių priešpiečiuose, pasakė, kad didelė dauguma amerikiečių pritaria ambasadoriaus Jungtinėse Tautose Charles Lichensteino pareiškimui, kad sovietai ir kiti, kuriems nepatinka turėti Jungtinių Tautų centrą Amerikoje, gali sau išvažiuoti.

Prezidentas pasakė, kad būtų gerai, jei Jungtinės Tautos turėtų savo posėdžius padalintus: šešis mėnesius Maskvoje ir šešis — New Yorke. Tada jie pamatytų skirtumą tarp dviejų gyvenimo būdų.

Atstovų Rūmuose 24 demokratai pareikalavo, kad Lichenstein pasitrauktų iš pareigų. Jie reikalavo, kad valstybės departamentas oficialiai atšauktų tokį negražų ambasadoriaus pareiškimą.

Shamiras tapo Izraelio premjeru

Jeruzalė. — Izraelio prezidentas Herzog formaliai pavedė užsienio reikalų ministriui Shamirui sudaryti naują vyriausybę, pasitraukus premjerui Beginui. Prezidentas, pats darbietis, pareiškė, kad nėra abejonių, kad mažosios partijos, su kurių vadais jis vedė derybas, linkusios toliau likti Likudo koalicijoje ir ji turės parlamente daugumą. — 64 vietas. Pagal Izraelio įstatymus, Shamiras turi per 21 dieną sudaryti kabinetą.

Britų ir prancūzų debatai dėl Libano

Londonas. — Britanija yra pasiuntusi į Libaną 100 karių iš Karalienės dragūnų pulko. Tai, žinoma, yra simbolinė parama taikai Libane. Parlamentas dar atostogauja, tačiau spaudoje jau pasirodė priekaištai vyriausybei. Parlamento narys Enoch Powell klausia: kas bus, kai žūs pirmas britų kareivis? Tuoj pasipils klausimai: ką mes ten darome? Atsakymas bus: mes padedame Libano vyriausybei kontroliuoti sostinę Beirutą. Mes palaikome Amerikos intervenciją Libane.

Premjerė Thatcher yra pareiškusi, kad britų kareiviai bus išvežti kartu su kitų valstybių daliniais. Kartu ji pridėjo, kad nėra planų padidinti Libane esančių dragūnų dalinį. Kai musulmonai emė pulti Libano kariuomenę, britų lėktuvai paskraidė virš Libano, atskridę iš savo bazės Kipro saloje. Buvo paskelbta, kad lėktuvai puls taikinius, jei reikės ginti britų kareivius Libane. Pradžioje britų dalinys buvo nusiųstas į Beirutą trims mėnesiams, vėliau tas laikas buvo pratęstas iki šešių mėnesių. Dabar, Libanui prašant, kariuomenė palikta „ilgesniam laikui“.

Prancūzijoje irgi kilo klausimas, ką Libane veikia prancūzų kareiviai, kurių 17 jau žuvo ir daugiau 40 buvo sužeisti. Vyriausybė paskelbė, kad Prancūzijos daliniai nepriešis prieš Amerikos jėgų paramos Libano armijai. Prancūzijos uždavins esąs apsaugoti nuo karo veiksmų civilius gyventojus, o ne kautis mūšiuose už Libano valdžios armiją.

Prancūzijos socialistų vyriausybė dar tikisi, kad Libano krikščionims pavyks susitarti su musulmonų grupėmis ir bus sudaryta tautinė vyriausybė. Spauda pripažįsta, kad pasitraukti dabar būtų

kenksminga. Prancūzų prestizas Viduriniuose Rytuose gautų smūgį, būtų pripažinta, kad prancūzai pralaimėjo. Vyriausybei rūpi, kaip pasitraukti iš Libano „gražiu būdu“. Gynybos ministeris Charles Hernu jau siūlė sudaryti Jungtinių Tautų kariuomenę, kuri pakeistų keturių valstybių tarptautinę kariuomenę, kuri dabar yra Beirut.

Viešosios opinijos tyrimai Prancūzijoje parodė, kad pusė apklausių žmonių mano, kad prancūzams Libane nėra kas veikti.

Ko Amerika siekia Libano kovose?

Washingtonas. — Valstybės sekretorius George Shultz pareiškė Atstovų Rūmų užsienio reikalų komiteto posėdy, kad Amerikos politika Libane nesiekia nieko kito, kaip taikos. Pagrindiniai tikslai yra: išvežimas iš Libano teritorijos visų svetimų karo jėgų; nepriklausomo, suveraus Libano, vieningo ir pakankamai stipraus valdyti savo teritoriją atstatymas; Izraelio šiaurinių sienų saugumas, kad ten žmonės galėtų gyventi nebijodami artilerijos ar raketų puolimų.

Sekretorius pareiškė, kad tų tikslų įgyvendinimui kelių pastojų Sirija, stipriai apginkluota Sovietų Sąjungos. Nors reikia pripažinti Sirijos saugumo rūpesčius, ji nesutiko derėtis, kaip Izraelis padarė, su Libanu dėl Libano teisių įgyvendinimo. Sirija atsisakė derėtis dėl savo jėgų atitraukimo. Ironiška, kad Sirija kalta ir dėl Izraelio jėgų laikymo Libane, nes Izraelis nesutinka visiškai pasitraukti, kol Sirijos jėgos pasileika Libane, pasakė Shultz.

Jis pridėjo, kad sovietų jėgos Sirijoje atsakingos už visa tai, kas dabar vyksta Libane. Jo žiniomis Sirijoje yra apie 7,000 rusų karių.

Riaušės Filipinuose

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas pareiškė, kad jo kelionės planai lieka nepakeisti ir jis numato sustoti Filipinuose. Prezidentas lapkričio mėnesį planuoja vykti į Pietų Korėją, Japoniją, Tailandiją ir Indoneziją.

Trečiadienį Filipinų sostinėje buvo neramumai ir riaušės. Susikirtimuose Maniloje žuvo 7 žmonės, jų tarpe vienas filipinų marinas ir du ugniagesiai. Steista apie 200 žmonių. Policija atidarė į minią ugnį. Opozicija reikalauja, kad prezidentas Marcos pasitrauktų iš pareigų, kurias jis eina nuo 1965 m. Demokratinės filipinų partijos mano, kad prezidento Reagano apsilankymas sustiprintų Marcos diktatūrą. Amerikai svarbios dvi Filipinuose turimos karinės bazės: aviacijos Clark bazė ir karo laivyno Subic Bay bazė ir didžiuliai sandėliai.

Neramumai Filipinuose sustiprino opozicijos vado Aquino nušovimas Manilos aerodrome. Jo žuvimo aplinkybės taria specialioji komisija. Prezidento Reagano vizitas gali būti atšauktas, jei ta komisija pripažins, kad atentatą organizavo ar jam pritarė dabartinė filipinų valdžia.

Libano prezidentas lankė kovotojus

Beirutas. — Libano prezidentas Gemayelis netikėtai atvyko į Suk al Gharb miesto kariuomenės įgulą, kuri narsiai gina savo pozicijas jau 17 dienų. Libano kareiviai ir karininkai nužudgo pamatę vyriausybės galvą. Libaniečių apkasus be pritraukus daūzo Sirijos parūpinta palestiniečiams ir druzams artilerija. Prezidentas pasakė kareiviams, kad už jų stovi visa Libano tauta, kuri siekia nepriklausomo, ramaus gyvenimo, kuriam trukdo svetimos jėgos.

JAV karo laivų artilerija padeda libaniečiams atlaikyti puolimus. Laivai apšaudė vyriausybės priešų pozicijas visą valandą.

KALENDORIUS

Rugsėjo 23 d.: Linas, Teklė, Galintas, Taga.

Rugsėjo 24 d.: Gerardas, E-ma, Gedvinas, Sana.

Saulė teka 6:38, leidžiasi 6:48.

ORAS

Saulė, temperatūra diena 65 l., naktį 40 l. Šiandien prasideda ruduo.

SPORTO APŽVALGA

AUDRIUS KRYGERIS — "LITUANICOS" PAŽIBA

"Litanicos" futbolo klubo gyvavimo laikotarpis iš to klubo žaidėjų eilė išaugo daugybę profesionalų: universitetu profesorių, medicinos, veterinarijos ir dantų gydytojų, advokatų, įvairių specialybių inžinierių, bankininkų, mokytojų, biznio savininkų, diplomuotų administratorių. Pasukimui laiku į jų eiles įsijungė ir Audrius Krygeris. Jis š. m. birželio 12 d. De Paul u-tete gavo magistro laipsnį iš biznio administracijos.

Audrius gimė prieš 28 metus Danutės ir Mindaugo (dabar jau mirusio) Krygerių šeimoje antrasis sūnus. Pradžios mokyklą ir Harper High school baigė vienu iš pirmųjų mokinių. Illinois universitete Chicagoje pagrindiniu dalyku baigė matematiką ir šaltinių chemiją. Gavęs tarnybą Peoples Gas įstaigoje, tuoj pradėjo studijas De Paul u-tėje magistro laipsniui iš biznio administracijos. Septinti metai dirba toje pačioje įstaigoje, tik dabar jau atsakingose pareigose. Jo pasiryžimas, darbštumas ir pastovumas leidžia manyti, kad Audrius nepasitenkins vidutiniškumu. To nėra jis pats neneigia. Jis yra

vedęs, augina šeimą ir gražiai gyvena nuosavuose namuose. Futbolininko karjera, jei tokią yra, Audrius pradėjo būdamas pradžios mokyklos septintame skyriuje, įstodamas į "Litanicos" jaunučių komandą, kurios treneriu tuo laiku buvo populiarus žaidėjas, medicinos stud. Julius Ringušis karto patiko jam futbolą, patiko draugai ir vadovai ir ta varžybinė atmosfera, kuri pasireiškia rungtyniavimu. Su visais draugiškai susigyveno ir ta draugystė tęsiasi iki šių dienų. Iš pat pradžių Audrius ryžtingai ir nuolat treniravosi, pasidarė pavzdingas žaidėjas, pradėdamas jaunučių komanda ir baigiant Major diyzija, dažniausiai buvo komandos kapitonu. Beveik be pertraukos penkiolika metų Audrius garbingai atstovavo "Litanicos" klubui ir lietuviams daugiautautėje futbolo besidomintoje Chicago visuomenėje. Jis buvo pilna žodžio prasme reprezentantas. Reikia tikėtis ir laukti, kad po susižeidimo vėl įsijungs į "Litanicos" komandą. Jo trūkumas labai jautiamas.

"Litanicos" klubo žaidėjai N. Markulinas ir Audrius Krygeris gina savo vartus nuo juos puoliančių asyrų.

cons". Veteranai skaudžiai (6:0) nukentėjo nuo "Schwabens".
SAVAITGALIO RUNGTYNĖS
 Pirmoji vyrų komanda šį savaitgalį rungtynių nežais. Šeštadienį veteranai žais prieš vokiečių "Green - White" 5 val. vakare Marquette Parke. Jaunikių komanda vyks gastrolėms pas ukrainiečius "Wings". Rungtynės bus 1:00 val. p. p. Smith Field.

tu kraštai pasiskirsto vietomis taip: Peru, Kolumbija ir Bolivija. Kas laimės šią Pietų Amerikos taurę, dar nėra paaiškėję, bet rimčiausi kandidatai, kaip paprastai, yra Argentina arba Brazilija, bet jos abi dabar yra vienoje ir toje pačioje antronoje grupėje... Argentina kiek anksčiau įveikė Braziliją 1:0, bet kaip pastebima, Argentina sužaidžia su Ekvadoru tik 2:2, kai tuo tarpu Brazilija lengvai laimi prieš tą patį Ekvadorą net 5:0. Varžybos tebevyksta, ir tikras favoritais dar tebėra neaiškūs.

Ruošiantis vykti į Prancūziją rungtis dėl Europos meistro taurės, Europos kraštų rinkinių kvalifikacinėse varžybose ketvirtroje grupėje Bulgarija įveikė Norvegiją 2:1. Čia kraštai šiuo metu pasiskirsto taip: Valija (Wales), Jugoslavija, Norvegija ir Bulgarija. Septintoje grupėje Olandija įveikė Islandiją 3:0. Šioje grupėje šiuo metu kraštai susiskirsto: Ispanija, Olandija, Airija, Islandija ir Malta.

Draugiškose tarpvalstybinėse rungtynėse Vengrija sužaidžia su Vakarų Vokietija 1:1; Danija netikėtai įveikė Prancūziją 3:1; Lenkija sužaidžia su Rumunija 2:2; Šveicarija — Čekoslovakija 0:0 ir Suomija pralaimi Švedijai 0:3. Britanija. Anglijos sporto sąjunga nutarė nutraukti šimtą metų trukusias tradicijas ir nebedalyvauti britų kraštų rinkinių meistrystės varžybose. Vietoj to, žais su kai kuriomis kraštų rinkinėmis iš kontinento.

Šio pobūdžio žaidynės atneštų nemažai pajamų, pelno. Skotija pateikė dar geresnį pasiūlymą. Jie siūlo futbolo sezono gale praveisti rungtynes ne tik tarp Skotijos ir Anglijos. Šios rungtynės garantuoja pilna Wembley stadione žiūrovų, paprastai atnešančių apie vieną milijoną dolerių pajamų, o TV ir reklamos atneša dar apie pusę mil. dol. pelno. Skotijos planas dar siūlo praveisti turnyro formoj žaidynes Britanijoje tarp šeiminių klubų ir Pasaulinės klasės val-

Audrius Krygeris

Golfas TURNYRU BAIGTAS SEZONAS

Chicago lietuvių golfo klubas užbaigė šiuo metų golfo sezoną praėjusį sekmadienį, rugsėjo 18 d., turnyru, kuriame dalyvavo net 64 golininkai. Žaidėme Silver Lake golfo laukoose. Geriausiai sužaidė M. Petrošius su 74 (Low Grass).
Moterys: 1 v. — Lialė Lapienė, 2 v. Aldona Vaitkienė, 3 v. — Ana Bružienė.
A Klasėje: 1 v. — B. Racevičius, 2 v. — A. Dagsys, 3 v. — T. Vaitkus.
B Klasėje: 1 v. — A. Abramikas, 2 v. — Rimas ir Vincas Izokaitis, 3 v. — Vyt. Vaitkus.
C. Klasėje: 1 v. — L. Juraitis, 2 v. — dr. O. Nakas ir R. Jokubauskas, 3 v. — L. Kalvaitis.
DKlasėje: 1 v. — A. Žvinakis, 2 v. — G. Kriščiūnas, 3 v. — S. Virpša ir A. Liškūnas.
Jaunių klasėje: 1 v. — A. Izokaitis, 2 v. — E. Kaveckas, 3 v. — V. Izokaitis.
 Arčiausiai prie vėliavėlės primetė S. Virpša ir iš dviejų smūgių A. Vasy.
 Po turnyro buvo gražus požiūvis, dovanų gaudymas ir įspūdių pasidalinimas.
 Šia proga noriu patikslinti, kad Clevelande tarp miestinėse varžybose už Chicago be aukščiausiai minėtų žaidėjų A. Jurkšaičio, J. Kubiliaus, T. Lapo, R. Panaro, M. Petrošiaus, B. Racevičiaus, A. Vasio Chicago atstovavo Vyt. Vaitkus, bei J. Astrauskas. B. R.

Futbolas Chicagoje

LENGVA PERGALĖ PRIEŠ "REAL F. C."

Nors "Litanicos" komanda ir prarado keletą gerų žaidėjų jiems išvykus studijuoti ir žaisti universitetų komandose, tačiau jų nebuvimo kol kas nejaučiama. Jų vietas užpildė kiti, kuriems tekdavo būti atsarginiais ir daugiau pasėdėti ant suolo. Praėjusį sekmadienį "Litanica" lengvai laimėjo prieš vokiečių "Real F. C." komandą rezultatu 4:0. Rungtynės buvo Marquette Parke. Svečiai buvo lygus varžovas tik pirmo puslaikio pradžioje ir beveik dominavo aikštėje, kol gavo 2 įvarčius. Po to atlyžo ir visą rungtynių laiką nebesudarė rimtesnio pavojaus J. Putnos vartams. Pirmuosius 3 įvarčius įkirtė vidurio puolėjas Al.

Krygeris, kuris ligi puslaikio vidurio kažkaip nesurado ryšio su visa komanda. Iš publikos net girdėjosi balsų, kad "coach" R. Jenigas jį pakeistų. Jenigas pasitenkino tik šūktelėjimu: "Al, pabusk!". Rungtynės baigiantis, H. Jenigas iš baudos pridėjo gražų ketvirtą įvartį.
 Kiek progų liko neišnaudota — kas suskaitys. Kad "Real F. C." negavo bent tuzino įvarčių, ši kartą gali būti dėkingi mūsų greitiems kraštiniam puolėjams, kurie šaudė "Dievui į langus" arba iš metro ar dviejų nerado tuščių vartų. Tokios prabangos negalės sau leisti prieš kitas komandas.
 Žiūrovų buvo arti 300. Jie gėrėjosi gražiai atrodančia ir kultūringai žaidžiančia "Litanicos" komanda. Amžinoji problema — rungtynių teisėjai — ši kartą buvo tinkamoje aukštumoje.
 Jaunikių komanda sužaidė lygiomis 1:1 prieš graikų "Fal-

Futbolas svetur

Pietų Amerikos kraštų rinkinių varžybose dėl Pietų Amerikos taurės pirmoje grupėje Urugvajus įveikė Chilę 2:1 ir Venezuelą 3:0; Chilė lengvai laimėjo taip pat prieš Venezuelą net 5:0. Antroje grupėje Argentina sužaidė su Ekvadoru 2:2, o Brazilija toje pat grupėje įveikė Ekvadorą net 5:0. Trečioje grupėje Peru laimi prieš Boliviją 2:1 ir su Kolumbija sužaidė 2:2; Kolumbija — Bolivija irgi baigėsi 2:2. Šioje trečioje grupėje šiuo me-

Futbolo žvaigždė Paolo Rossi, kurio dėka Italija tapo pasaulinių futbolų pirmenybių laimėtoja.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)
 Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
 Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
 Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakeitimai už gautas prenumeratas nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus šį jo mokėstį, atlytims, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	
	metams ½ metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad.pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūrta. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

VITAS GERULAITIS TELEVIZIJOJE

Vitas Gerulaitis paskutiniu metu dažniausiai pralaimi pirmose teniso turnyrų susitikimuose, tačiau laimi kitur. Neseniai pasirodė JAV televizijoje ir turėjo pasikalbėjimą apie sportą Po to kartu su J. McEnroe surengė teniso rungtynes ir dainavo kartu su Steve Taylor ir J. McEnroe

Tennis/Rock '83 koncerte. Šių renginių pelnas buvo skirtas berniukų teniso klubui, kurį globoja V. G

DR. KENNETH J. YERKES
 DANTŲ GYDYTOJAS
 Pensininkams nuolaida
 2436 W. Lithuanian Plaza Court
 Chicago, Illinois 60629
 Tel. 925-8288
 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
 GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
 KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
 SPECIALISTĖ
 MEDICAL BUILDING
 3200 W. 81st Street
 Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. p.p.
 Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAZEIKA
 DANTŲ GYDYTOJAS
 4600 W. 103 St. Oak Lawn
 Tel. 423-8300.
 Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANCIS MAZEIKA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
 6-8 antr. 12-6 penkt. 10-12-1-6

Namu 594-5527
DR. ALGIS PAULIUS
 ORTOPEDES LIGOS —
 CHIRURGIJA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 Tel. 925-2670
 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
 Chicago Eye Institute
 4200 N. Central Ave.
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
 DANTŲ GYDYTOJA
 8104 S. Roberts Road
 1 myla į vakarus nuo Harlem Ave
 Tel. 563-0700
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
 (Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meskausko ofisa perėmė T. RAMA, M.D.
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 2454 West 71st Street
 (71-mos ir Campbell Ave. kampas)
 Tel. 434-1818 ir 476-5344
 Res. 852-0889
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
 INKŠTŲ PĖSIŲ IR
 PROSTATO CHIRURGIJA
 2656 W. 63rd Street
 Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 3-7 vak.
 Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
 CHIRURGAS
 2454 West 71st Street
 Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIABA
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 6745 West 63rd Street
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadienis pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisa perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Specialybė vidaus ligos
 2434 West 71st Street
 Tel. HE 4-5849
 Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
 Akušerija ir moterių ligos
 Ginekologinė Chirurgija
 6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
 Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
 Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
 OPTOMETRISTAS
 2709 West 51st Street
 Tel. — GR 6-2400
 Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477, Rez. 246-0067, arba 246-6581
DR. E. DECKYS
 GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
 SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
 EMOCINĖS LIGOS
 CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 Tel. — 233-8553
 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
 3907 West 103rd Street
 Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
 JOKŠA
 VAIKŲ LIGOS
 6441 S. Pulaski Rd.
 Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 3844 West 63rd Street
 Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
 WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
 ODOS LIGOS
 KOSMETINĖ CHIRURGIJA
 Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
 Lietuvių gydytojas
 3925 West 59th Street
 Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
 Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
 DANTŲ GYDYTOJA
 2659 W. 59 St., Chicago
 Tel. 476-2112
 Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
 Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Nedidelis, bet ir neignoruojamas PARTIJŲ VAIDMUO

Netekę savosios valstybės, mūsų politinės partijos didelė dalimi neteko ir savo veiklos lauko. Joms — grynai dėl laiko aplinkybių — šiandien jau nebesiekiamas buvusioji nepriklausoma Lietuva ir dar nepasiekiamas ateities nepriklausoma Lietuva. Dėl totalitarinio (ne autoritetinio, bet totalitarinio) režimo slėgties joms nepasiekiamas ir dabarties okupuotoji Lietuva. Pagaliau gyvenamojo krašto valstybė, jei ir pasiekiamas, joms neaktuali dėl to, kad juk ne gyvenamojo krašto valstybės reikalai joms pirmiausia ir rūpi.

O patys iševijoj gyvenimas taipogi neduoda daug progos jų individualybei pasireikšti. Tik apsidairykim —

Kelti ar nekelti Lietuvos bylos Jungtinėse Tautose? Įvesti ar neįvesti i lietuvišką laikraštį anglų kalba skyriaus? Steigti ar nestigti Illinois universitete lituanistikos katedros? Statyti ar nestatyti lietuviška tematika italo parašytos operos? Leisti ar neleisti garbingo jubiliejaus susilaukusios savo organizacijos istorijos? Samdyti ar nesamdyti komercinės firmos mūsų politiniams interesams ginti? Be to — turint kišeniuje tik vieną atliekamą tūkstantinę, ar ją skirti mūsų kompozitorių kūrinį plokštelei, ar L.K.B. Kronikos leidiniams svetimomis kalbomis išleisti? Ar laikyti senųjų lietuviškų kolonijų (ir parapijų), ar asmeninių poreikių sumetimais keltis į Floridą? Ar rengti Trečiąsias Pasaulio Lietuvių Dienas ir vėl kur nors Siarūs Amerikoje, ar duoti progą jas surengti Europos ar Australijos lietuviams?

Tai vis klausimai, iš kurių susideda iševijimas mūsų gyvenimas, bet su kuriais partinis mūsų pasiskirstymas mažą ką turi bendro. Ar iš to, kaip kuris nors asmuo į juos atsako, galėtume jau taip aiškiai pasakyti, kad jis tautininkas, socialdemokratas, krikščionis demokratas ar valstietis-liaudininkas? Ar šias problemas sprenddami, žiūrime, ką mums pataria daryti politinių partijų programos? Ar iš viso partijų programos mums čia ką nors pataria? Ir kur tas programos besuszirastis?

Taigi. Iš šitokių, va, „apdūjomų“ daug kas ir pasidaro išvada, kad politinės partijos mūsų iševijoj veikloje lyg ir nebereikšmingos...

Ar galima su šita išvada ginčytis? Taip, bet ne labai smarkiai. Vakar sutikome, kad šiame argumente matyti pora „skylučių“. Dabar pasižiūrėkime, kur jos yra.

Pirmiausia, kad ir nustojušios tikrojo savo veiklos lauko, kai kurios mūsų partijos vis dėlto sugeba truputiškai paveikti „broliškių“ partijų laikyseną tuose kraštuose, kur tik broliškių partijų yra. Štai, lietuvių krikščionys demokratai ir socialdemokratai, veikdami asmeniniais kontaktais specialiomis progomis ar per partijų internacionalus, o taip pat ir kairiųjų pagyvėjusi reakcija prieš itin brutalius sovietų veiksmus Afganistane, Lenkijoje bei savųjų disidentų atžvilgiu), mūsų egziliarijų partijų veikėjai, nors ir kaip besiplėšdami, esamo rezultato nebūtų pasiekę. Juk seniai jau mes plėšomės dėl to

gana kuklaus mosto, kurį mums Europa pagaliau parodė po 40 egzilės ir okupacijos metų! (O Amerika, kur mes patys turime daug didesnių politinių jėgų, tuo tarpu „atsirevanšuodama“ mums ant vargšų galvų užkorė OSI su Izraelio šovinistais ir sovietų kagebistais...) Be to, minėtoji Europos parlamento (Daugėlos žodžiais, „tik patariamojo, akademinio pobūdžio organo“) rezolucija, atrodo, toliau nenuėis ir savo patios galutinio tikslo nepasiekė, nes Vakarų vyriausybės pranešė nesutinkantios Pabaltijo klausimą formaliai iškelti Jungtinėse Tautose. Kas galima palestiniečiams, tuo tarpu dar negalima lietuviams, latviams ir estams... Tiek jau to! Faktas lieka faktas, kad mūsų partijų pastangos per VLIKą šiuokart atnešė tam tikrą vaisių.

Antra, nors Lietuva nuo mūsų atskirta geležinės uždangos, kuri nežinia kada sugrius, vis dėlto toje uždangoje atsiranda ir plyšius. Mes pro tuos mažus plyšius verždamiesi, aišku, patys vieni sovietinės santvarkos iš kojų neišversime ir Lietuvos nelaisvinsime. Tačiau mes galime ir turime, jais pasinaudodami, Lietuvai gabaliukas po gabaliuko sunesti politinį idėjinį krautį, kad politinėms aplinkybėms radikalai pasikeitę („lemiamai valandai išmušus“), mūsų tauta turėtų iš ko pasirinkti, statydama naujus laisvo gyvenimo rūmus.

Prieš 5 metus VLIKo floriški seimanas susirinkę lietuvių politinių grupių atstovai nutarė ryžtis atlikti Lietuvai idėjinę paslaugą: pradėti teoriškai svarstyti galimus variantus ateities Lietuvos teisei, politinei ir ūkinei santvarkai. Tokių svarstymų tikslas, vieno iš tos minties iniciatorių žodžiais tariant, ne „šiandien iš užsienio nelaisvam kraštui sukalinėti politinių programų rėmus ar primygtinai piršti kokią nors vieną išganingą būsimos santvarkos formą“ (Br. Raila, „Kitokios Lietuvos ilgesys“, 1983 m., 389 p.), o, priešingai, ištyrinėti ir paruošti kiek galima daugiau skirtingų atsakymų į problemas, su kuriomis tauta praktiškai susidurs, kai teks jai pereiti iš sovietinės į nesovietinę santvarką.

Iš to, beje, būtų naudos net tik ateitai, bet jau ir konkrečiai šiandien: kuriant ir skelbiant „kitokios Lietuvos“ modelius, būtų pirštu parodomai atsikertama sovietų tezei (kuria jie be paliovos kartoją), kad Lietuvai nei ateityje, nei tuo labiau dabar nėra kito kelio, kaip tik tarybinio, nėra kito pasirinkimo, kaip tik to, kurį jau užkorė kompartija.

Savaime suprantama, galvoti apie Lietuvos santvarkos alternatyvas kaip tik labiau tiki priderėtų tiems, kurie politika domisi, ją supranta, turi joje patyrimo ir laiko ją svarbia. Visus šiuos atributus sau prisiskiria mūsų partijų veikėjai. Deja, minėta prasme iš jų beveik jokių pastangų nematyti. VLIKo seime nutarimą priėmė, jie savo nerangumu ji tuoj pat ir palaidojo. Kodėl?

Nieko nepadarysi, kad iševijojėje mūsų partijos neturi tos reikšmės, kurią jos turėtų sa-būtų susiloesčiusios atitinkamos pasaulinės politikos sąlygos (dešiniųjų partijų svorio Europoje sustiprėjimas, o taip pat ir kairiųjų pagyvėjusi reakcija prieš itin brutalius sovietų veiksmus Afganistane, Lenkijoje bei savųjų disidentų atžvilgiu), mūsų egziliarijų partijų veikėjai, nors ir kaip besiplėšdami, esamo rezultato nebūtų pasiekę. Juk seniai jau mes plėšomės dėl to

AR TURĖSIM LITUANISTIKOS KATEDRĄ?

VIKT. NAUDŽIUS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, išsamiai išdiskutavęs, pasisakė šiaip dėl lituanistikos katedros:

a) PLB seimas dėkoja PLB valdybai ir jos bendradarbiams už dideles pastangas padedant pamatus Lituanistikos katedrai.

b) Seimas prašo JAV LB valdybą perimti tolimesnę Katedros realizavimo iniciatyvą ir atsakomybę už sutelkimą lėšų.

c) Seimas ragina visas PLB kraštų Bendruomenes remti Lituanistikos katedrą moraliai ir, pagal galimybes, lėšomis.

Nors bendrai yra įprasta i rezolucijas žiūrėti tik kaip į gaires, kuriomis organizacija turės vadovautis ateityje, bet dažnai tos rezolucijos lieka užmarštyje. Vienok ši rezolucija yra labai konkretus sprendimas visos lietuvių iševijojos laisvajame pasaulyje, pasisakantis už tokią katedrą ir įpareigojantis JAV LB valdybą baigti telti 200,000 dol. sumą

pirmajam, pagrindiniam ir didžiausiam įmokėjimui Illinois Universitetui, pagal su juo pasirašytą sutartį. Po to, keturi kasmetiniai mokėjimai eis po 100,000 dol. Taigi pradžia yra sunkiausia.

Tačiau sutartis bus neįvykdyta ir, tuo pačiu, ji bus atšaukta, jeigu tas pirmasis įmokėjimas nebus įvykdytas iki š. m. lapkričio 4 d.

Paskutiniai duomenimis, gautais iš Jono Kavaliūno, katedrai lėšų telkimo vadovo, jam trūksta 50,000 dol. Lėšų telkimo vajuos dabar einas, anot jo, maždaug 4,000 dol. į savaitę dydžiu. Visa bėda, kad tu savaičiu liko tik šešios ir tokiu tempu einant termino diena dar truks 26,000 dol.

Kada lėktuvui, skrendančiam per vandenyną, atsiranda sutrikimų instrumentuose ar vienas iš jo motorų sugenda, to lėktuvo pilotas daro esminį sprendimą: jeigu pusiaukeles dar nepasiekė, tai apsisukęs grįžta atgal, tačiau

pusiaukelę praskridęs, jis tęsia kelionę iki savo tikslo.

Lituanistinei katedrai trys ketvirčiai reikiamos sumos pagrindiniam įmokėjimui jau turima, tereikia surinkti tik likę ketvirtis.

Nuoseklus sprendimas savaime išskyla prieš mus — lituanistinę katedrą turime turėti! Jei jau ne kokias kitais motyvais, tai bent jau remiantis lietuviškąja ambicija. Ar ne dėl tos mūsų ambicijos ir pasididžiavimo turime kasmet savo jėgomis statomą operą, nors dažniausiai ji neturi nieko bendro su lietuvių, o paskutiniaisiais laikais net ir kai kurį svertimtautį solistą tenka samdyti. Tokios eilinės mūsų operos pastatymas atseina mažiau 60,000 dol. ir tą našta nesunkiai pakelia, didžiąja dalimi, Chicago visuomenė. Dvigubai didesnę našta pakėlė, padengė vienintelį spektaklį „Lituani“, kuris jau buvo Chicagoje mūsų rengėjų anksčiau statytas. Tas ambicingas, daugiau kaip 120,000 dol. vienkartinis pasirodymas nesukėlė nei diskusijų spaudoje, nei svarstybių ir abejonių mūsų dienraščiu ir savaitraščiu vedamuose. Tuo tarpu savos katedros įsigijime dažnai girdime įvairius argumentus prieš ir abejones jos reikalingumui. Net ir kai kuri mūsų spaudos dalis savo vedamuose vis dar prašo duoti daugiau argumentų, kad įtikintų ją ir visuomenę tos katedros reikalingumui.

Ar nepradeda svyruoti mūsų sveika nuovoka lietuviškos veiklos vertybių skalėje. Ar galime lyginti vieno, kad ir gražaus, meteorinio renginio pasirodymą, kurį galėjo pamatyti tik 4,000 mūsų žmonių, su lietuvių svarbiu projektu, kurio rampų šviesos po 3 valandų neužges, o scenos uždanga nusileis dešimtiesiems. Tai vienas motyvas, apeliuojantis į mūsų lietuvišką ambiciją.

Antroju argumentu, pasisakant už katedrą, yra lituanistikos katedros, reikia konstatuoti liūdną faktą, kad nors mes ir turime gražų būrį lietuvių profesorių, dirbančių slavistikos, germanistikos, ispanų ar prancūzų kalbų katedrose įvairiuose universitetuose JAV-ėse ir kituose vakarų kraštuose, tačiau neturime nė vieno lietuvių mokslininko — profesoriaus, dirbančio lituanistikoje pilnu laiku, pastoviam ilgamečiam

EUROPOS MARGUMYNAI

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Rugsėjo mėn. 17 d. virš septini šimtai įvairių parduotuvių, knaipių ir kt. pramogų vaizbūnai laukė 12 val., kada jie turėjo teisę Miuncheno Teresės lankose atidaryti duris šiame „Oktoberfest“. Tai jau 149-toji iš eilės kasmetinė grynai alaus, o vakare muštynių ir priekabių įėjimo pramoga, pirmą kartą išvydusi dienos šviesą 1810 m. spalio mėn. 1 d.

Tikrovėje „Oktoberfest“ atidaromas rugsėjo mėn., kadangi paskutinė to mėnesio savaitės dažniausiai yra šiltesnė už liepingą spalio mėn.

Vienas „Mass“ — vienas litras alaus šiemet jau kainuoja beveik 2,60 dol.

Svečiai iš įvairių Vokietijos vietovių bei užsienio iš anksto užsisakė viebučiuose kambarius, tad ir Bavarijos turizmo įstaiga prašantiems nakvynės lakoniškai turėjo atsakyti „nix“. Be šios „alaus puotos“ (mano pakaitas „Oktoberfest“) Bavarijos sostinėje vyko tarptautinė gėlių paroda (lan-

kia ją karštom liepos mėn. dienom) bei dvejios svarbios futbolo rungtynės: vietos FC Bayern vienuoliki prieš kitą š. Vokietijos klubą bei UEFA taurės su Kipro FC Larnake.

Miuncheno turizmo įstaigos direktorius iš anksto patarė vykstantiems į „Teresienwiese“ — Teresės lankas važiuoti „S“ ir „U“ traukinėliais, uždangi visos aikštelės yra uždaros. Netvarkingai pastačiusiems autovežimius jau laukia šimtai automašinių vilkikų.

Vokiečiai padeda lietuviams

Malonu pranešti, kad bei vyresnės kartos i Augsburgio lietuvių kryžiaus atnaujinimo darbą įsijungė ir vokiškas jaunimas, surengdamas ruggpjūčio mėn. 5 ir 7 d. du koncertus buv. Haunsteteno lietuvių stovykloje ir Šv. Kryžiaus bažnyčioje Augsburgėje. Į programą buvo įtraukti Haydno, Bacho ir kt. muzikų kūriniai. Gautą 1,000 markių pelną jauni vokiečiai paskyrė Augsburgio lietuvių kryžiui.

Prasidėjo demonstracijos

Vokiška televizija pradėjo kiek daugiau dėmesio skirti demonstracijoms. Korespondentai su mikrofonais bėgioja prie susėdusių ilgaplaukių ir barzdočių jaunų vyrų, statydami įvairius klausimus (kartais jų nesuprasti pav. tarptautinės politikos reikalais), ieškodami patį vadovą, kurie nelabai noriai pasirodo prieš filmavimo aparatą. Atsakymai būna labai naivūs. Tokiu pav. galima laikyti šiandienines vokiečių kariuomenės atsarg. vyr. leitenantų (apie 2,000 dol. pensijos) atsakymas. Jis, užklaustas demonstracijoje, ar taip pat sėdėtų prie kareivinių ir protestuotų prieš sovietiškas raketas, greitai atsakė — vakarų Vokietijoje sovietišku raketų nėra!

Prie vienu amerikietišku kareivinių JAV karys, matydamas demonstrantus, šūktelėjo: jūs apgavikai, mes saugojame taiką. Šiuos žodžius pirmame psl. įdėjo keli vokiški laikraščiai.

Kol kas ramu, nors palčiai kalbama apie karštą rugsėjo mėn. pabaigą bei spalio mėn. pirmą savaitę. Sovietams nušovus lektuvą, D. Britanijoje demonstrantų tarpe jaučiamas nusivylimas.

Rugsėjo mėn. 9-12 Pavergtų Tautų Festivalyje, šalia kitų, ka bojo ir laudies meno menininko Juozo Jasiūno rankdarbių langas. Nuotr. K. Sragausk

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

83

— Buržujus, — juokėsi iš to Ivanas. as.
— Tu kapitalistas.

Su juo jis žaisdavo pokštadamas. Tačiau dabar tai nesiderino su vietos mokykline sistema ir rusų tradicija. Vaikas po užsienio sunkiai priprato prie naujų bėgų. Jo sesutė, itališkai pavadinta Fausta, įtakoms buvo per maža. Mokyklą čia pradėjo, riedėd lengviau įprasta vaga ir taps pionieris. Bet Aļioša lengvai nepamirš savo draugų Romoj. Gal jai pasakys: „Mama, ar aplankysim kada Pertinį ir Mikelučį?“. Ir ką tada sakysiu? Ivano ten daugiau gal nepaskirs.

Sistemoms trūkumai... visokie mišiniai mums, bet reikės ką nors daryti.

— Ilona baisiai nori išvykti į Kanadą, Ivanai, — guldama pasakė Ivanui ir laukė atsakymo. Bet Ivanas tylėjo.

— Labai nori, — dar pakartojo, — taip man bučiavo norki...

— Nori, matosi.
— O aš, žinai, kaip tik pagalvoju apie Italiją.
— Bet iš ten taip greitai norėjai išvažiuoti.
— Vis dėlto galvoju.
— Galvoju ir aš. Bet turbūt jau liskim, Tania, čia Maskvoj. Ir čia gerai.

Aišku, tik reikia draugų, ji pagalvojo. Visur reikia draugų, pažįstamų. Italijoje nebuvo daug pažįstamų žmonių, vien tik griežtai prižiūrimas atstovybės personalas. Bet supo keista, laisva, lyg turgaus aplinka, ristiški žmonės. Gatve su armonika kartais praeidavo aklas elgeta, jaunimas birbino motociklus, sekmdieniais gaudė bažnyčių varpai... Tai buvo kita atmosfera ir visai kitoniškas gyvenimas negu čia. O aš iš ten beveik pabėgau — bet ką padarysi?..

Ji prisiglaudė prie Ivano. Ji dabar savam krašte ir turi būti prie jo. O gimtinė Sibire gal liks vienintelė vieta, kur jinai tikrai priklausos.

— Ar aplankysim Sibirą kada?
— Gėlele, tikriausiai aplankysime. Nesvajok tikti per daug, miegok...

XXX

Danguj sužibo raketa ir užgeso. Tačiau aplinkui buvo mirtina tyla. Trakstelėjo tik žabarai po kojom ir vėl tyla.

Žengus vėl kelis žingsnius ir pokstelėjus nukritusioms sausoms šilo šakoms, Zoltanas sustojo ir vėl ėjo į priekį, kaip jam buvo nurodyta. Bet po ilgo laukimo, Šandoro perspėjimų ir jo draugų nurodymų dabar atrodė, kad jis kvailystę daro. Ir daro ją su nemaža baime.

Rengiantis žygiui jam švystelėdavo keli variantai. Ir dabar jie graužė jį.

Jei mane sulaukys — viską prarasiu, net tą mažą plentų darbą, kurį man kaip šuniui kashj numetė plentų valdyba. Jei dirbai prie plentų darbo Sibire, jie sakė, tai dirb ir čia. Pakasinėjus griovius gal dešimtininku pakelsim.

Jei mane pašaus, neduok Dieve, gulėsiu ligoninėj ir niekada iš kalėjimo neišeisiu. Gal visam gyvenimui liksiu luošas.

Bet ar apsimoka dabar pradėti to bijoti? Žinojo, kad jokiū būdu nuosprendžio neišvengs ir laimė bus visuomet utopija jam. Kaip gali galvoti apie laimę priklausydamas tokiai tautai ir sistemai, kurios svarbiausias mitas — sukilimai užsienio valstybėse. Po jų netolerancija dar padidėja prieš įsivaizduotą opoziciją.

O jei nušaus ir mirsiu? Tai būtų man atsakymas be žodžių ir tikrai paskutinis. Po mirties — tyla. Jokių ginčų pasamonej, jokios baimės, jokių siekimų ir keiksmų prakeiktose darbo įstaigose ir jokios kancijos.

Vadinas, žengiu dabar ir kiekvienu žingsniu išstatau save baidion loterijon, Zoltanas galvojo, eidamas susilenkęs minkštą išpurentu lauku.

Nebijok, drąsion save. Viskas vyks kaip suplanuota. Ir Šandoro pažįstami užtikrino, kad per dešimt metų nuo Budapešto revoliucijos šimtai ir tūkstančiai čia ėjo ir praėjo į Vakarus. „Šikart sargybai už tave dar sumokėsim. Su pinigų gali ir dangun pakliūti...“ — jie žvengė kaip arkliai.

Sumokėjau jiems, bet jie galėjo ir meluoti. Ką gali žinoti? Nors tie kaimiečiai čia nuo seniai buvo gyvenę ir žino visas sienos paslaptis. Reikia jų klausyti ir žengti į priekį. Jie gal ir su austrų sargyba turi ryšį? Šį pasienį visi žino, bet jau retas eina, tai pasitaikys tokiam kaip man, pasidarau naujiena: dar vienas už pinigus ieško kelio į laimę... Teieško, teeinu, nestabdysim jo.

Bet buvo ir ironijos Šandoro ir jo pažįstamų balsuose. Tarsi jie sakytų: tu nueisi į kaptalistinį pasaulį, bet ten krizė po krizės, per daug pabėgėlių ir dirbsi kaip mašina ar būsi bedarbiu. Jei to jau įsigėdei, tai, marš, per sieną, eik... Anapus matysi, kokia laimė tavęs laukia.

(Bus daugiau)

Rūta (Augiūtė) ir Rymas Manomaičiai

RŪTA SUTIKO RYMĄ

Gegužės 28 d. apie pirmą valandą p. p. Bostone, prie Bostono universiteto Marsh koplyčios rinkosi šventiškai pasipuosę Rūtos Augiūtės ir Rymo Manomaičio šeimos, giminės ir artimiausi draugai.

Viduj, tarp storų mūro sienų, sunkaus medžio suolu, saulei beriant gausybę spindulių pro spalvotus koplyčios vitražus, vargonų garsai teikė rimtį nepaprastam įvykiui. Čia buvo abi motinos, tėvas, sesuo, broliai ir visi kvietieji. Prie altoriaus — kunigai dr. Valdemaras Cukuras ir Algimantas Žilinskas.

Vargonų garsams stipriai aidint Purcell Voluntary, pasirodė pamergė, pabroliai ir Rūta su Rymu. Jungtvių apeigas atliko abu kunigai. Šv. Misių auką atnašavo kun. V. Cukuras. Lekcijas skaitė dr. Ona Kloriytė — vyr. pamergė ir Povilas Manomaitis — vyr. pabrolis. Solo giedoją Shuberto "Ave Maria" ir Lambillio "Panis Angelicus". Jaunieji simboliškai apšvietė savo jungtuves, uždegdami susivienijimo žvakę. Ramybės linkėjimų metu abiem motinoms padovanojo po rožę. Kun. V. V. Cukuras paminėjo, kad šioje koplyčioje yra buvę įvairių tautybių, religijų ir visokiomis kalbomis vedybų, tačiau lietuviškos ir lietuvių kalba gal pirmos.

Po jungtvių išeinanti ir laiptais besileidžianti jaunoji pora buvo apiberta gyvų gėlių žiedlapiams. Iš koplyčios svečiai rinkosi į netoli esantį to paties universiteto pastatą The Castle vaizams. Išorė ir vidus, gal ir apstatymas yra kopija anglų XIV — XVI amž. Tudor. Statytas 1905 m. Jo viduje mintimis nuklysti į senovės Lietuvos karališkas vestuves. Erdvės ir architektūrinio grožio begalės. Trūksta tik ašonių, midumi pripildytų. Jų vietoje dabar šampanas ir vynos... Raguolis napoleonų apsuptas, labai išsididžiai atrodė šioj aplinkoj. Kurį laiką norėjai tik vaikščioti, stebėti, darytis ir gėrėtis seno pastato visapusišku grožiu, nekasdienybe.

Šis pasaulis yra laiptai. Vieni jais kyla aukštyn, kiti — leidžiasi žemyn. Šv. Bernardinas

net nepajusta, kad jaunavedžių nėra. Jiems pasirodžius, tėvai pasitiko su duona, druska ir vynu. Pietaujama buvo dviejose kambariuose, pianino ir smuiko garsams aidint. Kalbėjo jaunosios motina ir jaunojo tėvas. Etnografinis ansamblis jauniosios poros šventę užbaigė jaunųjų apdainavimu ir atsivėnimimu.

Rūta a. a. dail. Pauliaus ir Danutės Lipčiūtės — Augiū šeimoje yra paskutiniai. Gimus ir augusi Chicagoje. Savo vaikystėje neteko tėvelio. Daug vasarų praleido Putnamo seselių globoje ir stovyklose. Nuo vaikystės — ateitininkė. Baigusi Loyolos u-tą bakalauru medicinos seserų srytyje. Bostono u-te gavo magistro diplomą, o Colorado universitete gilino studijas ir pasiekė Pediatric Nurse Practitioner teisę.

Rymas gimė Kaune. Į Bostoną su tėvais inž. Eugenijum ir dail. Irena Manomaičiais atvyko 1949 metais. Priklausė jūrų skautams, Brocktone liet. tautinių šokių grupei "Sukuriui". Dešimtį metų dainavo Bostono Etnografiniam ansamblyje. Priklauso Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai. Dirbo Baltic Associates ir talkino lietuvių spalvoto katalogo paruošime. Dirba Solar Design Associates savo srytyje. Baigęs Rhode Island School of Design architektūrą. Jų sužadėtuvių ir vedybiniai žiedai išraižyti jo suprojektuotais lietuviškais tautinių motyvų raižiniais.

Prieš porą metų Rūta susirado darbą Bostone ir apsigyveno Rockpote. Iš čia jos ir Rymo gyvenimo keliai susitiko. Neilgai bekeliavo tik savais keliais — pasirinko vieną, abiem priimtina savo gyvenimų bendrą kelią. Mielai Rūtai ir Rymui leidžiasi linkėjimai savo šeimai išlaikyti lietuvišką. Albina Liptienė

Šis pasaulis yra laiptai. Vieni jais kyla aukštyn, kiti — leidžiasi žemyn. Šv. Bernardinas

ČIURLIONIO ANSAMBLIS PRADĖJO DARBO METUS

Su šio sezono pirmąja repeticija, įvykusia rugsėjo 18 d., čiurlioniečių patalpose, ansamblis pradėjo naują sezoną. Ansamblio vadovai Alfonsas ir Ona Mikulskiai, chormeisteris Rytas Babickas ir valdybos pirmininkas Vladas Plečkaitis kviečia lietuviškos dainos mylėtojus jungtis į Čiurlionio ansamblį, kurio pirmasis šio sezono pasirodymas įvyks Lietuvių namų dešimtmečio pokylyje spalio 22 d. Programoje duos operų ištraukų, o lapkričio 26 d. ansamblis ir Rochesterio tautinių šokių sambūrio koncertas Clevelando Lietuvių dienose.

Ateinančių metų balandžio 8 d. koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje kompozitoriui Stasiui Šimkui prisiminti.

LIETUVIAI SU KONGRESMANAIS

Rugsėjo 17 d., šeštadienį, Lietuvių sodybos pirm. Bronius Snarskis ir paskirtoji tų namų administratorė Dana Čipkienė buvo pakviesti ir dalyvavo JAV kongresmanų Edwardo Feighan ir Dennis Eckert surengtuose vadovaujantiems asmenims pusryčiuose Ches William restorane Willowick.

Abu kongresmanai džiaugėsi lietuvių nuosirdumu ir jiems parodyta parama rinkimuose. Kongreso atstovai gyrėsi turį daug gerų draugų lietuvių tarpe ir sveikino Lietuvių sodybos pirm. Br. Snarskį ir jo bendradarbius, dirbančius su Lietuvių sodyba bei pažadėjo pagalba, jei ji bus reikalinga.

Pusryčiuose dalyvavo Lake apskrities miestų merai, tarybų nariai, bendrovių prezidentai, parapijų klebonai ir žinomi visuomenės veikėjai.

Dalyviai buvo supažindinti su dviem Anglijos parlamento nariais — Roberts ir MacMilliam, kurie šiuo metu lankosi JAV-se. Jų lankymosi tikslas arčiau susipažinti su JAV žmonėmis bei jų pažūromis į Anglijos vedamą politiką.

Susirinkimo pagrindinis tikslas buvo pasiinformuoti bei gauti pasiūlymų, patarimų kongresmanams, kad galėtų tiksliau ir geriau atstovauti savo distriktų gyventojams Washingtono. Po viešojo susirinkimo kongr. Feighn ilgėsnį laiką priviaciai kalbėjosi su lietuvių atstovais.

BALIUS

Clevelando "Neringos" tuntu tėvų komitetas maloniai kviečia visuomenę dalyvauti jų rengiamame "Vasarą paly-

Bolševikų nužudyti šauliai

Jozas Prunskis
Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių šaulių s-ga tremtyje centro valdyba 1982 m. Viršelį ir aplanką piešė dail. Jonas Trišys. Spausdino "Draugas" spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$6.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St. Chicago, IL 60629

dint" baliuje. Šis tradicinis balius įvyks, rugs. 24 d. Lietuvių namų didžiojoje salėje. Pradžia 6:30 val. vakare.

Solistė Aldona Stempuzienė atliks populiarių arijų programą. Jai akompanuos pianistė Barbara Klonowski. Baliaus metu gros Clevelande populiarius Strimačio orkestras. Svečius palinksmins "Neringos" tunto sesės ir pavaišins puikia vakariene.

Kvietimai gaunami ir stalai užsakomi pas Marytę Puškorienę 486 — 8613. Įėjimas auka 15 dol. asmeniui, o jauniui iki 18 metų — 10 dol. Baliaus rengiamas skaučių veiklai paremti.

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujoji Anglijoje

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamos Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pacioj stoty. Radijo programų popiet nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet jau nebėra.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127, Telef. 266-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zėbris, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu \$6.85.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
J. & J. PHARMACY
2557 W. 69th St. Tel. 776-4363
Vaistai, vitaminai, importuoti kvapai, gydomos žolės ir t.t. Vainuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.
Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

THE BALTIC STATES YEARS OF INDEPENDENCE 1940 - 1980

by ROMUALDAS J. MISIUNAS and REIN TAAGEPERA
Chapter I. Introduction: Historical background. Chapter II — The war years: 1940-1945. Chapter III — Postwar Stalinism: 1945-1953. Chapter IV — The re-emergence of National Cultures: 1954-1968. Chapter V — Centralization and Westernization: 1968-1980. Chapter VI — The outlook for the 1980's.
University of California Press, Berkeley, Los Angeles, CA. 1983. Printed in Great Britain. 334 pages, hard cover. Kaina su persiuntimu 29 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

OBUOLIAI

SEPTYNIŲ ATMAINŲ
Po \$6.95 už bušėlį, patiems skinantis; \$8.00 už bušėlį priskinti. Gaunami pas

JOHANSON'S APPLE WORLD

Vaziuoti I-94 (kelias į Detroitą) iki Bridgman (Exit 16), išvaziuoti į Rt. 12 (Red Arrow H-wy), sukkti į dešinę, vaziuoti 2 mylias iki Lemon Creek Road, sekti užrašus 2 1/2 mylias iki sodo.

Atidaryta kasdien, nuo 10 val. ryto iki sutemstam.

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.

6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629, Tel. 778-8000

J. BURKUS

ARTI TIKSLO

"Be šios knygos neturėtų būti nė vienos šeimos, iš kurios kas nors mirtimi yra išvykęs amžinybėn."

Iš autoriaus pratarmės

"Sūdavo" leidinys 1979 m. Spaudė Morkūno spaustuvė Chicagoje. 256 pusl. Kaina su persiuntimu \$6.75. Illinois gyventojai pridėda 30 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Nelaisvėje gimęs kūdikis

Sibiras - 1955, vasario 16, Kazachstano lagerių lietuvių kalinių mintys 16-jai

Spaudai paruošė ir į anglų kalbą išvertė Kazimieras Pugevičius. Padėjo Gintė Damušytė ir Marian Skabeikis.

Leidiny didelio formato. Lietuvių ir anglų kalbomis. Išleidimą finansavo Sofija Brazauskienė. Spaudė Tėvų Pranciškonių spaustuvė, Brooklyn, N.Y.

Kaina su persiuntimu \$7.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

PARDAVIMUI

GARAGE SALE
7223 S. RICHMOND ST.
penktad. ir šeštad., rugsėjo 23—24 d.d. nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak.

PARDUODAMAS MINKO PALTAS
Marquette Parke
Skambint 471-1943

MISCELLANEOUS

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą, padės, skambinant po 6-os val. vakaro.
Telef. — 476-3950

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS ir TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1436

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4739 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių kvietimai, pildomi Pilietybės Prasymai ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5996

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kambariai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarde ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Iš toli miesto leidimai ir pilna aprausta.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

LIETUVIŠKA VAISTINĖ

J. & J. PHARMACY
2557 W. 69th St. Tel. 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvapai, gydomos žolės ir t.t. Vainuojamos kėdės, remantai ir kt. pirkti ar nuomoti.

Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai

ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI, savininkai

VALOME KILMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

VALOME KILMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

Perskaite "Draugą", duokite
jį kitiems pasiskaityti.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. mieg. kambarys Marquette Parke. Galima naudotis virtuve.
Skambint 776-9276

ISNUOM. 4 kamb. butas 2-me aukšte, apyl. 42-os ir Artesian. 200 dol. mėn. plus užstatas. Tik suaugusiems. Jokių gyvuliukų. Skambint 376-2872.

REAL ESTATE

2-JŲ BUTŲ MORINIS
Brighton Parke. Skambint savininkui
Tel. — 927-7666

BY OWNER DE LUXE 2-FLAT
3 bdrms, 1 1/2 baths each apt. 2-bed-room in-law apt. in basement. Vic. of 71st & Hamlin. Call after 5:30 p.m. 735-4306.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaratas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Pajamų bungalow — 1 1/2 aukšto, mūrinis. 3 butai, vienas su dviem miegamais. Garažas. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb., 3 mieg. Antras aukštas padalintas į 2 butus. Batsluvio dirbtuvė rūsyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash. tenaw.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. — 436-7878

ISIGYKITE DABAR

Jurgis Blekaitis

RUDENS RITMU
Eilėraščiai

★

Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas 1979. Spaudė Morkūno spaustuvė.

Kaina su persiuntimu \$6.50

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Amerikos Lietuvių Ekonominė Veikla

Vincas Lilevičius

Išleido Pedagoginis Lietuvosistikos Institutas 1980. 224 pusl.

Spaudė Morkūno spaustuvė.

Knygos kaina su persiuntimu \$8.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Illinois gyventojai pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŽINYNAS

Redagavo

KUN. KAZIMIERAS PUGEVICIUS ir MARIJONA SKABEIKIENE

Leidinyje yra adresai lietuvių vyskupų už Lietuvos ribų. Kunigų išeivijoje, Parapijos ir misijos išeivijoje. Kunigai Lietuvoje, jų parapijų adresai. Nekrologas lietuvių kunigų. Moterų, vyrų vienuolių. Laikraščiai ir žurnalai ir kita reikalinga informacija.

Išleido Lith. Roman Cath. Priests' League of America. Brooklyn, N.Y.

Kaina su persiuntimu \$8.00.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Joniškio bažnyčia

Nuotr. Juozo Vaineikio

MANO GRAŽIOJI TĖVIŠKĖ — JONIŠKIS

VYTAUTAS KASNIŪNAS

— Kas lygumose gyvena, tas nesidairo aukštai galvą iškelęs į žvaigždynus, — sakė senutė mamai, jos vyrui kviečiant atvykti į Ameriką. — Mylekime savo žemę, klausykimės jos šauksmo. Kur rasi pasaulyje gražesnę vietovę, kaip tavoji tėviškė. Ją mums parinko ir padovanėjo vyskupas Jonas, surinkęs darbščiausias žmones, — kalbėjo senutė.

Ir mylėjau aš tą lygumų žemę, klausiau jos šauksmo su laktingalomis Viganų miškelyje, varlių kurkimais griuvuose. Sustingę kalnai gražūs tik akimirka, o kiek akys apmato laukų platybės — lygumos, vis naujomis spalvomis pasipuošia, naujomis grazybėmis sužiba. Iš ežerų duonos nevalgysi, o lygumų žemė kviečius augino, ruošė, mokslino vaikus savo tėvynei. Išsiraitė per laukus lyg koks virvagalyš upelis, kuriam joniškėčiai Sidabros vardą davė. Jis tik lygumų žemei nusausinti buvo reikalingas ir vaikams po jį pabraižioti. Prisimenu, kai pirmajai meilei eilėraščių rašiau ir Sidabros Vytauto vardu pasirašiau. Dainavau tada apie lygumų grožį ir žemės šauksmą. Kai jau atspausdino, „poetui“ tapau, o „įkvėpimui“ rinkau kaimuose liaudies dainas.

Pas dėdė į Proščių kaimą, apie 6 km nuo Joniškio, ant lazdos „raitas“ nujodavau, ar lanką ritindamas, birbynę birbindamas, tariamu „automobiliu“ nuvažiuodavau. Dėdė mėgo pirtį. Tik man atsiradus, tuoj ją pakurdavo, kad miesto dulkes nuplaučiau, neliktų nelabųjų „nuodėmių“ žymių. Akmenims paraudonavus nuo karščio, pildavo ant jų šalto vandens, ir mane užkėlęs ant aukštinių plautų, kur ir stiprūs vyrai neišbūdavo, grūdindavo mano kūną, vanodamas beržų vantomis. Ir vis pasigėrėdamas sakydavo: „A...tete... a... tete...“, kaip gerai vaikeli, kaip gerai... švarutėlis būsi... beržais kvepėsi...“. Ir kvepėjo įkaitę akmenys ir garai, beržų lapai ir ajerai. Ir dabar, lyg iš tėviškės atpūsto vėjo, man dažnai pakvimpa ajerai, ir akyse matau tuos balų augalus, ilgais, stipriai kvepiančiais lapais, ant kurių mama kepdavo duoną.

Po ilgų pirties valandų nuėdavome su dėde prie šalia stovinčio prūdo, nustumdavome į šalį žalius kvepiančias

plūdes, ir murkdydavomės šaltame vandenyje. O jei tai būdavo ankstyvas pavasaris ar šaltas ruduo, tai kūnui nuo šalčio pagaugais nuėjus, grūdėdavome į pirtį pasikaitinti.

O po pirties, sugrįžus į vidų, man atnešdavo šalto pieno, o dėdė sau — putojančio, gintarinio alaus. Tada nueidavome į kamara, išsitiesdavome lovoje ir dėdė atidarydavo tautosakinių pasakojimų skrynelę. Kambarin sulėkdavo karžygiai su žirgais, matydavau piliakalnius, girdėdavau raganų balsus, žvėrėdavau į laumes, aitvarus, eidavau į užburtas piliis, miškus, sukdamavau iš kelio pamatęs velnio pamestus akmenis.

Dėdė labai mėgo legendarius pasakojimus apie kun. Liudviką Šiaučūną, žymų tautinio atgimimo veikėją, kuris organizuodavo draudžiamos spaudos platinimą, knygnešius, pats ją platinė, važinėdamas po kaimus, mokė žmones skaityti, skleidė blaivybę, steigė kooperatyvus.

Kun. Liudvikas Šiaučūnas pastatydino gražiąją Joniškio bažnyčią. Sudaręs bažnyčios planus, bet negavęs leidimo statyti, jis išprašė senąją bažnyčią atremontuoti. Taip „beremontuojant“, senoji bažnyčia vis labiau griuvo, o aplink augo pamatai naujai bažnyčiai. Esą ruseliai buvo įtikinti,

Union Pier, Mich.

VASAROS LINKSMYBĖS — RUDENS GĖRYBĖS

Gražioje ir jaukioje Karaičių „Gintaro“ vasarvietėje ramu. Medžiuose žaidžia voverės, įvairiais balsais tarška krentančios ažuolų gilės. Gali tūkstančius mylių sukarti, bet tokios gražios, romantiškos vietos prie Michigano ežero pakrančių nerasi. Čia vasaroti suvažiuoja lietuviai iš tolimų vietovių ir Kanados.

Vasaros linksmybės pasi- baigė, nebesirenka ir maldininkai, kurie kas sekmadienį susirinkdavo Gintaro sodyboje išklausyti šv. Mišių. Atsisveikino ir vadinamo Narbučių klubo akademikai, kurie kasmet tuo pačiu laiku visi suva-

kad reikia naujų sienų, kad senieji nesugriūtų. Tai ir kilo į viršų naujos bažnyčios sienos, senajai griūnant.

Kai bažnyčia visu grožiu išaugo, jos išpuošimui trūkdavo ir pinigų. Joniškėčiai ūkininkai dosnūs, bet ir labai vaišingi. Pas juos alus buvo meilės ryšininkas tarp šeimininko ir svečio. Jei nepriimi meilės — alaus vaišių, neverk ir durų. Kun. L. Šiaučūnas, pritrūkęs pinigų, važiuodavo į kaimus. Bet jis blaivininkas. Negerši alaus — nepriimsi meilės, nieko negausi. Tada jis išsiderėdavo. Išgersiu stiklinę, bet duok šimtinę. Ūkininkas sąlygas priimdavo ir džiaugdavo, si, kad kunigas meilę priėmęs, alų ragavęs.

Ir kai bažnyčią pastatė, architekta negavo reikalingų geltonų dažų, kuriuos buvo užsakęs Italijoje. Tada vežė ūkininkai kiaušinius ir trynias nudažė.

O tu mano numylėta, aukštai bokštams, geltona bažnyčia, aš į tėviškę vykdamas tave matydavau, lygumos karalienė, iš tolimų viešelių, kelių. Pasisveikins su aukštai iškilusiu kryžium, vis daugiau ir daugiau tave matydavau, aš dainuodavau tau meilės skirtas dainas.

Atsimenat jūs, mūro sienas, mane klapčiuką prie altoriaus, kai tarnaudavau šv. Mišioms, Angelų Sargų atlaidų dieną.

Atsimenat jūs, kunigai, kurie išsprausdavote už patarnavimą sidabrinį litą į delną. Gal matėte, kaip už pinigų nusipirkau peiliuką ir sumalūneliais žaisdavau. Dabar aš jau anūkus mokau malūnelius dirbti.

O tu, Joniški, taip toli, toli esi nuo manęs matuojant kelį, ir taip arti, arti, širdies gelmių jausmus matuojant, kad net jaučiu iš tėviškės balų kylantį svaiginantį ajerų kvapą. Vytautas Kasniūnas

ziuoja ir vasaroja. Nebesivaisto su teniso raketė ir Leonas Daukus.

Union Pier lietuvių kolonija veikli. Jie gražiai sugyvena su beverlyšoričiais kaimynais. Lankėsi Vasario 18 d. minėjimuose bei kituose didesniuose rengimuose. Gražios moterys pasipuošusios tautiniais drabužiais, minėjimui teikia iškilmingumą. Beverly Shores miesteliui minint 50-čio minėjimą, Ona Petrienė, Elena Rudzinskienė nepabūgo 100 laipsnių karščio ir, atvykusios iš Union Pier, dalyvavo Beverly Shores Lietuvių klubo vežime, pasipuošusios gražiais tautiniais drabužiais. Prie jų prisijungė jaunosios kartos atstovė Aušra Mildažiūtė — Zarinė ir vyresniosios — Ona Pulkauninkienė. Tai buvo gražiausias vežimas visame parade.

Union Pier dabar kvepia vaisių sodai. O Bigelio gamtinamos obuolių sultys, tur būt, geriausios pasaulyje.

Union Pier lietuvių ruošiasi aplankyti Beverly Shores kaimynus spalio 1 d., gausiu būriu atvykdami į jų ruošiamą balių. Gros Neo — Lithudzinskienė nepabūgo 100 laipsnių karščio ir, atvykusios iš Union Pier, dalyvavo Beverly Shores Lietuvių klubo vežime, pasipuošusios gražiais tautiniais drabužiais. Prie jų prisijungė jaunosios kartos atstovė Aušra Mildažiūtė — Zarinė ir vyresniosios — Ona Pulkauninkienė. Tai buvo gražiausias vežimas visame parade.

V. K.

A. + A. MYKOLUI MILAIČIUI mirus, jo dukrai Danguolei, žentui Aleksui, anūkams Raimundui ir Povilui su žmona Susann ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

LIUDAS IR IRENA KIRKAI

A. + A. JANINAI KRIŠČIŪNIENEI mirus,

jos vyrui JONUI, dukteriai AUŠRAI, sūnams ALGIRDUI, KĘSTUČIUI, VYTAUTUI, POVILUI, jų SEIMOMS ir kitiems GIMINĖMS nuoširdžiausią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGA CHICAGOJE

A. + A. JANINA KRIŠČIŪNIENĖ KOZENIAUSKAITĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl. Mirė 1983 m. rugsėjo 20 d. 2:40 val. popiet, sulaukus 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Jonavoje. Amerikoje išgyveno 34 m. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, dukte Aušra Kriščiūnaitė-Padėšino, žentas Ronald, 4 sūnūs: dr. Algirdas, Kęstutis, Vytautas ir Povilas, marti Diane, 6 anūakai ir giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklausė Marquette Parko Liet. Namų sav. dr. jai ir Balfui.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį ir penktadienį nuo 3 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, rugsėjo 24 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Vyras, dukte, sūnūs, marti, žentas ir anūakai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

XX amž. Madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVLIO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amž. Madona. Kaina su persiuntimu \$7 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: sveikintuoliui ar lietuviai.

Gaunama DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60669.

Illinois gyvenotojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

A report for 1979/80
This report edited by
DR. THOMAS REMEKIS

Metraštis eile yra devintas. Visus redagavo dr. Remeikis. Šiame leidinyje yra sukaupta naujausia dokumentacija liečianti pavergėjo nusikaltimus pažeidžiant pagrindines lietuvių teises. Leidinys didelio formato, 264 psl. ir tinka bent kokia proga įteikti kaip dovana, susipažinimui.

Išleido The Lithuanian American Community 1981 m. Kaina su persiuntimu \$9.25. Kietais viršeliai \$11.50. Illinois gyv. dar prideda 56 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Devynerių Metų Mirties Sukaktis

Sesuo M. Patricia Dainelis

Jau suėjo devyneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą seserį, tetą ir svogerką, kurios netekome 1974 m. rugsėjo 23 d.

Už jos sielą šv. Mišios bus atšaujamoms rugs. 23 d. ir kitomis dienomis šv. Kryžiaus ligoninės koplyčioje ir kitur.

Maloniai prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti brangią Seselę M. Patriciają savo maldose.

Nuliūdę: Brolis Jonas Dainelis, brolienė Blanche ir jų sūnūs Richard ir Denis, sesuo Agnes Petkus, jos vyras Antanas ir jų sūnūs Donald A. ir Dr. Gerald.

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YARds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvų direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvų Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvų Direktoriai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Skaitykite ir platinkite dienraštį „Draugą“.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

APLINK MUS

× Kun. Stasys Gaidelis, SJ, iš Australijos yra atvykęs į Ameriką aplankyti savo giminių ir artimųjų. Jau aplankė savo brolio Vitalio ir Genės Gaidelių šeimą Omahoje, Nebr., savo sesers Milašų šeimą Kenoshoje, Wisc., ir dabar atvyko į Chicago. Apsistojęs Jėzuitų vienuolyne. Ateinantį šeštadienį, rugsėjo 24 d., jis palaimins savo brolio dukters dail. Teresės Gaidelytės su arch. Eduardu Meilum santuoką. Šia proga kun. S. Gaidelis, lydintis savo brolio Vitalio Gaidelio, aplankė "Draugo" redakciją ir painformavo apie Australijos lietuvių ir latvių, tarp kurių jis darbuojasi.

× Ramunė Janušaitė ir Ričardas Badauskas iš Sydnejaus, Australijoje, yra atvykę į Ameriką aplankyti savo artimųjų. Pirmiausiai jie sustojo pas Ramunės sesutę Danguolę Los Angeles, o dabar atvyko pas tėvelius Veroniką ir Jurgį Janušaitis į Chicago. Chicagoje žada pabūti ilgesnį laiką, o paskui dar vyks į Floridą. R. Badauskas yra advokatas ir jo patarimais naudojasi vietos lietuviai. R. Badauskienė dirba vienoje amerikiečių įstaigoje.

× Archit. Jonas Steikūnas iš Los Angeles, Calif., yra atvažiuojantis į Chicago aplankyti savo giminių ir draugų. Jis žada pabūti čia iki ateinančios savaitės pradžios.

× Rugsėjo 28 d. — rugsėjo 2 d. Washington, D. C., vyko Amerikos Chemikų organizacijos metinis suvažiavimas, į kurį buvo suvažiuavę cheminės srities tyrinėtojai bei darbuotojai iš viso pasaulio. Paprastai susirenka apie 15-20 tūkstančių atstovų iš pasaulio universitetų bei pramonės. Moksliniai pranešimai vyksta specialybių grupėse. Tame suvažiavime polimerinių medžiagų skyriuje dr. Adolfas Damušis skaitė paskaitą "Structure of Rim elastomers vs. continuity of Rim kinetics".

× Akademinių skautų Sąjūdžio metinės šventės balius įvyks š. m. spalio 8 d., šeštadienį, 6:30 v. v. Jaunimo centro kavinėje. Šokiams gros "Aidas". Dėl rezervacijų skambinti Ramunei Lukienei telef. 422-4288. (pr.).

× Dr. Petras Atkočiūnas, dantų gydytojas, (1433 S. 49 Court, Cicero) praneša, kad po 50 metų praktikos išeina pensijon. Ofisas uždaromas nuo spalio 1 d. (sk.).

× Dengiami įvairių rūšių stogai. Darbas atliekamas greit ir sąžiningai. Kaina labai prieinama. Telefonuokit 436-6289 (po 5 val. vak.). R. Nelson Roofing (sk.).

× Gerojo Ganytojo namai ruošia gegužinę rugsėjo 25 d., sekmadienį, 12 val. Cedar Lake Indianoje. Kviečiame visus dalyvauti ir prisidėti prie patalpų remonto išlaidų padengimo. (Tik prašome atsivežti kėdes). Programoje — vaišės, muzika, dovanų laimėjimai. Važiuoti 41-ju keliu į pietus iki 133-čio kelio, tuomet sukti į kairę ir važiuoti iki Cline gatvės, čia sukti į kairę ir važiuoti apie 1/2 mylios iki G. G. namų. Norinčius paaukoti fantas ar vykti autobusu iš Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios kiemo 11:30 val., prašome skambinti telef. 436-6376 ar 598-5323. (pr.).

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijai Jasaičiui telef. 434-4486 arba 434-2165. (sk.).

× Marija Steikūnienė iš Miami Beach, Fla., yra atvykusi į Chicago tvarkyti savo vyro a. a. Broniaus Steikūno, mirusio šių metų sausio 5 d., kapo ir paminklo. Ta proga ji aplankė savo draugus ir pažįstamus, užsakė paminklą ant savo vyro kapo ir sutvarkė kitus reikalus. Būdamą Chicagoje, ji savo vyro a. a. Broniaus Steikūno atminimui paaukėjo "Draugo" spaudai paremti. Nuširdus ačiū. M. Steikūnienė rugsėjo 28 d. vėl grįžta į Miami Beach, Fla.

× LS Sesierys vadija rugsėjo 30 d., penktadienį, Jaunimo centro kavinėje ruošia neseniai iš spaudos išėjusios knygos "Sese, budėk" sutiktuves. Pradžią 7:30 val. vak. Numatyta įdomi su knyga susijusi programa ir pabendravimas — kavutė. Vakaronę praves fil. A. Likanderienė.

× Mykolas Kirėjus po sunkios operacijos, dr. O. Vaškevičiūtės prižiūrimas, guli Šv. Kryžiaus ligoninėje. Nepriklausomai Lietuvoje M. Kirėjus tarnavo pašto įstaigoje, tad ir ligoje jį lankė paštininkų draugijos vardu Jonas Indriūnas ir Jurgis Janušaitis. Jis pats ir čia priklauso paštininkų draugijai, taip pat uoliai darbuosi Balfė. Jo šeima likusi okupuotoje Lietuvoje, bet jis ir dabar ja rūpinasi.

× Stasys Trinka, praėjusių metų gruodžio mėnesį atšventęs 90 metų sukaktį, šiuo metu sunkokai serga — pasireiškė širdies sutrikimai. Dr. H. Bendoris rūpestingai jį gydy, o dabar ligonis gydomi namie, dukters Reginos ir žento Vlado Andrijauskų prižiūrimas. Lietuvoje S. Trinka tarnavo kriminalinėje policijoje ir čia yra išspausdinęs savo atsiminimus. Jis ir ligoje dar domisi gyvenimu ir turi puikią atmintį.

× Dail. Ed. Walaitis, buvęs "Chicago Tribune" dienraščio meno direktorius, už savo akvarelės paveikslą laimėjo premiją. Jo darbų kolekcijas turi Ford ir Honeywell kompanijos, keili muziejai. Apie jo parodas meno kritikai rašė "Newsweek" ir kituose didžiuose žurnaluose. Gimęs Amerikoje, mokyklą baigė Lietuvoje. Vasaros metu gyvena New Buffalo ir yra Beverly Shores Lietuvių klubo narys. Vieną iš savo kūrinių padovanavo klubo rengiamam baliui. Svečiai paveikslą galės matyti Jonynų salėje spalio 1 d. Taip pat vieną paveikslą padovanavo žymus dailininkas prof. Arvydas Algiminas.

× Skubėkite! Užsisakykite stalus "Rugiapjūtės šokiuose", kurie įvyks rugsėjo 24 d., 6 val. vak. St. Helen ir St. Constantine salėje, 11025 Roberts Rd., Palos Hills, Ill. Visas pelnas skiriamas "Aušros" kultūros draugijos Lietuvių namų įsigijimui. Dėl rezervacijų skambinti O. Kasparaitienei — 968-8054 arba R. Riškienėi — 599-2253. (pr.).

× Lietuvos Dukterų draugijos tradicinis rudens balius rengiamas spalio 22 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. Programą išpildys solistai: Audronė Gaiziūnienė ir Bernardas Prapuolenis. Jumoro kampa išpildys Eglė Viltienė ir Vladas Vijeikis. Šokiams gros Neo-Lithunų orkestras, vadovaujamas Algio Modesto. Šiltą vakarienę paruos L. Matulevičienė. Laimės keliu bus galima įsigyti vertingų dovanų. Rezervuoti stalus ir įsigyti bilietus Dukterų Draugijos patalpose. Tel. 925-3211. (pr.).

× Planuojama 11 d. ekskursija spalio 11—21 dienomis į St. Petersburgą — sezono atidarymą, aplankysime irgi Daytona Beach, Disney World ir Sunny Hills, Floridoje. 737-1717. (sk.).

Ateitininkų sendraugių vasaros stovykloje Dainavoje susitikę draugai. Iš kairės: dr. A. Razma, dr. V. Dambra, dr. V. Majauskas ir dr. K. Ambrozaitis.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PAMINĖTA TAUTOS SVENTĖ

LB Marquette Parko apylinkės valdyba rugsėjo 18 d. surengė trumpą, bet iškilmingą Tautos šventės minėjimą. Minėjimą vadovavo parapijos klebonas kun. J. Juozevičius. Jis pasakė gilių minčių mūsų tautos rūpesčius išryškinantį pamokslą. Šv. Mišias įvykdė parapijos klebonas kun. J. Juozevičius. Jis pasakė gilių minčių mūsų tautos rūpesčius išryškinantį pamokslą. Šv. Mišias įvykdė parapijos klebonas kun. J. Juozevičius. Jis pasakė gilių minčių mūsų tautos rūpesčius išryškinantį pamokslą.

LB valdyba nuširdžiai dėkoja parapijos klebonui kun. Antanui Zakarauskui už skirtą dėmesį Lietuvių Bendruomenei, kun. J. Juozevičiui už šv. Mišias ir pamokslą ir parapijos chorui bei jo vadovui muz. A. Linui, valdybos pirm. Z. Moliejui ir K. Skaisgiriiui už prisidėjimą prie iškilmingo Tautos šventės minėjimo.

Tuojuo po pamaldų mokyklos

× Dzūkų draugijos išd. Julius Karsas į PLB raštinę atnešė tos draugijos 1,000 dol. auką lituanistinei katedrai Illinois universitete įsteigti. Katedros lėšų telkėjus ši dovana labai pradžugino, nes Dzūkų d-ja yra pats pirmasis lietuvių regionalinis sambūris, šį užmojų taip stambiai parėmęs. Tai tik patvirtina dzūkų atviraširdiškumą ir mokėjimą įvertinti aukštai siekiančias idėjas. Neveltui iš jų kilo Čiurlionis! Dzūkų draugai pirminkauja Pranas Nedas.

× Rudeninių negerovių išvengimui pasirengimas — gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Sodybos pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Skaniausias kugelis, M. Bosienės gamintas. Visi laukiami.

× Ateities vakaras įvyks spalio 15 d., šeštadienį, Jaunimo centre. Programoje — jaunimo konkurso premijų įteikimo iškilmės, vaišės ir šokiai.

× Inž. Petras Brizgys, Hickory Hills, Ill., K. Ratavičius, Ont., Kanada, Wn. J. Kareiva, Roswell, New Mexico, atsiuntė po 15 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

× Pedagoginis lituanistikos institutas įsteigia suaugusiems kursus! Kviečiame visus atvykti į Institutą pasiklausti inž. R. Zemaitaičio istorinės geografijos, kun. J. Vaišnio kalbos kultūros ir prof. K. Eriungo etnosocialinės Lietuvos raidos XX a. tekniškos kursų. Registracija įvyks rytoj, rugsėjo 24 d. 8:45 val. ryto ir paskaitos prasidės 9 val. ryto. Neprašykite šios neeilinės progos iš naujo pagilinti savo žinias. Laukiame! (pr.).

salėje buvo antroji minėjimo dalis. Minėjimą pradėjo valdybos pirmininkė Birutė Vindašienė, pasveikindama gausiai susirinkusius šventės dalyvius ir priminė mūsų tautos šventės prasmę. Minėjimui vadovauti pakvietė valdybos narį Jurgį Janušaitį.

Prasmingą maldą sukalbėjo parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas. Tylos minute pagerbti visi už tautos laisvę kovoję ir žuvę mūsų tėvynės sūnūs ir dukros.

Įdomią paskaitą skaitė Lietuvos vicekonsulė Marija Kraučūnienė. Ji savo žodyje išryškino Tautos šventės atsiradimo istoriją, pasinaudodama Maironio Lietuvos istorija, išleista 1906 m. Petrapilyje, stabtelėjo prie Vytauto Didžiojo asmenybės ir jo reikšmės ano metu Lietuvai. Paskaita padvelkė istoriniais momentais, naujumu ir minčių gilumu.

Po paskaitos trumpoje minėnėje dalyje dvi Marquette Parko lituanistikos mokyklos mokinės — Sabina Markvaldaitė ir Zita Dubauskaitė — gražiai padeklamavo patriotinių eilėraščių.

Minėjimo meninę dalį praturtino trys dainuojančios žemaitės: Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Danutė Varnackienė, padainavusios Apsaugok Aukščiausias — Sasnausko, Mūsų žemė Lietuva — Gailevičiaus, Tėviškėlė — Burdriūno ir Už jūrų marių — Gaidelio. Bisul dar padainavo Nuolankiai prašom — Rusini. Akompanavo jauna muzikė Alvydė Eitutytė.

Minėjimas buvo gerai organizuotas, teuzsėtė ne pilną valandą, visiems palikęs gilų įspūdį. Minėjimas baigtas visiems sugiedojus tautos himną.

Šia proga valdybos išd. Antanas Kareiva, Apolinaras Bagdonas, Kazys Barzdukas su talkininkais priėmė solidarumo mokėstį ir aukas švietimo bei kitoms reikalams. Iš viso surinkta apie 500 dol. Daugelis susimokėjo solidarumo mokesčių ir savo auka parėmė lituanistinį švietimą.

Pradžioje minėjimo Birutė Vindašienė, valdybos pirmininkė, prisiminė visus šios apylinkės buvusius valdybos pirmininkus ir jiems išreiškė padėką. Be to, pirmininkė painformavo ir apie šios kolonijos atsiradimą ir problemas, paskyrus naują policijos viršininką Chicagoje. Prašė paremti šio distrikto policijos komandierio Corless kandidatūrą, reikalaujant merą ir policijos vadą, kad jis būtų paliktas ir toliau vadovauti šiam mūsų distriktui, o taip pat reikalauti, kad nebūtų sumažintas policininkų skaičius šiame rajone.

Minėjimo pabaigoje Jurgis Janušaitis išreiškė padėką vicekonsulei M. Kraučūnienėi, parapijos klebonui kun. A. Zakarauskui, kun. J. Juozevičiui, chorui, muz. A. Linui, meninės programos dalyvėms ir visiems, bet ypač prisidėjusiems prie šio gražaus tautos šventės minėjimo.

Po minėjimo dalyviai buvo pavaišinti kavute ir saldumynais. Jurgis Janušaitis

DR. D. TAMULIONYTĖS KNYGOS SUTIKTUVĖS

Sekmadienio, rugsėjo 18 d., popietę susirinko nemažas būrys dalyvių į Jaunimo centro kavinę. Lietuvių mokytojų s-gos valdybos ir švietimo tarybos pastangomis buvo surengtas dr. Danguolės Tamulionytės knygos "Lietuviais norime ir būt" sutiktuvės. Knyga yra skirta lituanistinių mokyklų tiems mokiniams, kurie nekalba arba silpnai kalba lietuviškai.

Mokytojų s-gos pirm. Bronius Gelazius trumpu žodžiu atidarydamas pabrėžė šio vadovėlio svarbą mūsų jaunimui. Programai vadovauti buvo pakviesta Ped. Lit. instituto lektorė Stasė Petersonienė. Ji pakvietė knygai įvertinti jauną Lemonto lituanistinę mokyklos mokytoją Nidą Misulytę, kuri savo ranka iškėlė didelę 392 psl. knygą ir taip pat prie jos prijungtą pratimų knygą, turinčią 300 psl.

Prelegentė taikliai ir kruopščiai vertino šią D. Tamulionytės knygą. Ypač iškėlė daugybę iliustracijų svarbą, aiškiant kalbos dalis. Šią knygą iliustravo dail. Nijolė Palubinskienė. Spaudos darbus gražiai atliko M. Morkūnas, tekstas ir iliustracijos ryškios, aiškios, kai kurios net spalvotos.

Įvadiniam žodyje autorė patikslina knygoj naudojamus metodus ir patį kurso išdėstymą. Knyga apima 30 skyrių, nes tiek šeštadienį yra per visus mokslo metus. Pratimų knygoj labai gausu pratimų, pritaikytų knygos skyreliams. "Iš tokio vadovėlio išmokę lietuviškai išaugs nauji maironiai, kudir-

kos, basanavičiai", užbaigė savo kalbą prelegentė N. Misulytė. Po to su St. Zilevičiaus pagalba buvo parodytos skaidrės: tekstas ir iliustracijos. Aiškino pati prelegentė.

Kitas kalbėtojas buvo Svetimontės tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas. Jis pareiškė, kad lituanistinėse mokyklose lietuviškai nekalbančių mokinių kaskart daugėja ir 1983 metais pasiekė 17%. Džiaugėsi, kad knygos autorė, nors ilgai dirbdama, bet vis tik ištesėjo ir davė mums puikų vadovėlį. Pageidavo, kad būtų pagaminta juostelių ir parausta II knygos dalis. Baigdamas dėkojo autoriui, jos tėveliams ir Liet. fondui už finansinę paramą.

Tuomet buvo pakviesta kalbėti pati knygos autorė dr. D. Tamulionytė. Ji dėsto anglų ir prancūzų kalbas, o suaugusiems ir lietuvių kalbą Clevelande. Ji savo kalboje prisipažino pergyvenusi ne vieną sunkesnę momentą, beruošdama šią knygą, bet suilaukus daug paramos iš kitų asmenų. Dėkojo savo tėveliams, išmokiusiems ją kalbėti lietuviškai, Morkūnui, šias sutiktuves suruošusiam Liet. mokytojų s-gai, jos pirm. Br. Gelažiui, šviet. tarybos pirm. J. Kavaliūnui, Garbeniui, Prapuoleniams ir kitiems.

Meninėje programos dalyje pasirodė Rimgaudas Kasulis su savo birbyne, pagrojęs keletą kūrinių. Bisul dar pagrojo Jankausko "Piemenuką", kuris visiems labiausiai patiko.

Deklamavo dvi deklamatorės — Asta Kižytė "Lietuviškoji kalba" Vistelio ir Zita Dubauskaitė.

Pabaigai J. Kavaliūnas dar sykį dėkojo, o iškvietas Juozas Vasiukevičius, įteikė 1,000 dol. čekį Lituanistikos katedrai. Dėkoti. Rožė Kriaučiūnienė pakvietė visus prie kavos ir užkandžių. Nuotaika buvo puiki ir tikrai lietuviška. Norintieji įsigijo naują vadovėlį, ir autorė pasirašinėjo autografus.

A. P. B.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Kęstučio ir Robertos Stropų sūnūs buvo pakrikštyti rugsėjo 29 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje Danieliaus Mamerto ir Keith Patrick vardais. Krikšto apeigas atliko prel. V. Bartuška. Krikšto tėvai buvo Algirdas Stropus ir Marilyn Trezza. Krikštynų vaišės buvo jaunųjų tėvų namuose Supelveda, Calif.

— Olgos ir Vlodo Bakūnų pagerbimas jo 75-rių metų ir abiejų 50 vedybų sukakties proga buvo Los Angeles. Radijo klubas surengė šias pagerbtuves. Vladas Bakūnas, kaip uolus žurnalistas, jau 30 metų veikia Los Angeles savo darbais ir raštais. Jis yra vienas iš lietuviškos vandeninės sumanytojų ir nuolatinių jos bendradarbių. Jų pagerbime dalyvavo įvairių pažiūrų atstovai, kurie nesigalėjo gražiai sveikinimo žodžių nusipelnusiame žurnalistui ir veikliai šeimai, palikusiai savo pėdsakus Los Angeles lietuvių gyvenime. Jie išaugino ir i aukštus mokslus išleido savo du sūnus, kurie šiuo metu jau užima aukštus postus Amerikos gyvenime.

— Magdalena ir Stasys Jasučiai, gyveną Long Beach, Calif., gruodžio 17 d. švenčia savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Jie yra lietuvių Šv. Kazimiero parapijos rėmėjai ir nuširdūs bendradarbiai.

— Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapija spalio 16 d. rengia metinį balių, kuriame meninę programą atliks muz. Aleksandras Stankevičius iš Montrealio, Kanados su savo vadovaujamu mergaičių trio. Taip pat galės dalyviai laimėti tūkstantinę pinigais, pasiūdus bilietus su 10 dol. auka. Bus šv. Mišias už mirusius parapijos

narius, giedos parapijos choras, vadovaujamas komp. Broniaus Budriūno, ir solistai. Parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis kviečia visus parapičius iš anksto užsisakyti bilietus pas Frank Speecher ar Albiną Mitkevičių.

KANADOJE

— Lietuvių Katalikių moterų organizacijos veiklos 75 metų sukaktis bus šių metų spalio 22 d., šeštadienį, 5 val. po pietų Toronte, Kanadoje. Prisikėlimo bažnyčios salėje, 1011 College St. Bus lietuvių katalikių moterų organizuotos veiklos 75 metų sukakties minėjimas ir koncertas. Sekančią dieną, spalio 23 d., sekmadienį po iškilmingų pamaldų 11 val. ryto ir bendrų pietų Lietuvių Kankinių bažnyčioje ir parapijos salėje organizacijų atstovės rinksis Pasaulio Lietuvių katalikių organizacijų sąjungos tarybos posėdžiui, kurio metu bus išrinkti šios sąjungos valdyba ir Kanados Lietuvių katalikių moterų draugijos centro valdyba.

BRAZILIJoje

— Po dviejų mėnesių grįžo iš Pasaulio Lietuvių dienų Brazilijos lietuvių atstovai: Jonas Bratkaukas, Marytė ir Aleksandras Bumbliai, Janina ir Henrikas Valavičiai. Vera ir Jonas Tatarūnai dar liko š. Amerikoje, iš kur išvyko į Europą. Elzbieta Vazgauskaitė po Jaunimo kongreso liko Kanadoje patobulinti savo anglų kalbą.

— "Volungės" choras po pertraukos vėl repetuoja naujas dainas, vadovaujamas Lucijos Banytės. Choras rūpinasi ir naujais choristais.

JAV Lietuvių Bendruomenės socialinių reikalų vadovė Clevelande su tarybos nariais ir svečiais. Iš kairės: Nasvytytė, G. Karosas, Balytė, dr. V. Stankus ir D. Valentinitė iš Chicago. Nuotr. Vl. Bacevičiaus